

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 20. decembra 2012 ☼ Leto XXII, št. 51-52

Topel pa lübezni puni božič...

»Posvejte v srcaj si vužgimo, pokleknimo k jaslicam. Božje dejte počastimo, ki prišlo z nebes je k nam. Jezušček, naš bratec nebeški, ti prav dobro nas poznaš. Naša srca blagoslovi, ki nad vse jih rad maš. Za božične dneve prinesi iz nebes nam božji mir, da naš dom bo vedno srečen v tebi, ki si sreče vir.«

Takšne ali malo bole kratke reči smo napisali našim poznancom, naši žlati pred najlepšimi krščanskimi svetki v leti, stere vsikš človek čaka. Čaka voren človek, steri se pripravla najbolje duševno; ojdí k zornicam, ranim mešam, poslušá božične pesmi, se malo stavi z delom... Čaka nevörni človek, ateist, steri vüpa, ka de na svetke vsega zavölé... Najbole pa čaka deca, ka se mali Jezuš narodi pa ji dar prinesé. Kak dugo je tau že tak? Po enom tali že več kak dvejgezéro lejt čaka lüstvo na Odréšenika, steri pride kak malo, nebogljenó dejte na svet. Po drugom tali pa sam svetek ma svojo zgódovino, kronologijo.

Zakoj se božič sveti, praznuje ranč 25. decembra? Tak mislijo, ka so kristjani v rimskom cesarstvu, v staroj Romi s tejm svojim svetkom steli premagati poganjski svetek, steri se je zvau »rojstvo nepremagljivoga sonca« (Sol Invictis). Namesto praznika sunca so postavili den zveli-

Champaigne: Rójstvo Jezúša

čanja (Sol Salutis). Božič kak svetek so priznali med letoma 325-335 po Kristusi, po tistim, gda je Velik Konstantin napravó reforme v cerkvi pa je krščanska vöra gratala priznana vöra cesarstva. Dapa v gnešnjov formi se je začno te

svetek svetiti dosti kesnej. V 18. stoletji so božični svetki ešče nej bili tak velki svetki kak vüzemski svetki. Na Vogrskom so je začnili bole na veliko svetiti v 19. stoletji. Gnešnji Božič si ne moremo zamisliti brezi ništerni simbo-

lov. Tau je najprvin *božična jelka* ali po našom *krispan*. Porabsko rejč krispan smo prejkvzeli z nemškoga gezika (der Christbaum), pomeni Kristušovo drejvo. Krispan so eške med dvöma bojnama po naši vasnicaj obesili pod

plafaun na klin za posvejt. Okinčali so ga z rdečimi djabkami ali so pa v svejklí papír zasükali cukér ali na kocko zrezano repo. Meli so ga do trej kralovoga (6. januar), te so ga (praznoga) postavili na stüdenec. Gnešnji krispani so bogato okinčani s cukrom, z okraski, s svejčami.

Po naši vasnicaj je nej bila tak razširjena šega, ka bi si doma betleheme (jaslice) postavljali. Betlehem so nosili mlajši, steri so ojdli od iže do iže, za maloga Jezúša darove vküpbjali pa lidam blajžene svetke želeli. V Sloveniji, po Prekmurji so jaslice postavljali te tö, če krispana nejso meli. Tau šego je razširo sv. Frančišek Asiški, steri je leta 1222 na božič ojdó v Betlehem pa so se ma tak povidle jaslice, ka je od püšpeka proso, naj on tö leko ma takšno liturgijo, kak je tam vido. V edno jamo je dau nanositi slamo, postavó jaslice z živo marov vred pa je za svetke tam predgó.

Najlepše je v svetkaj, ka je človek leko vküper s tistimi, stere ma rad, s svojo držino, s svojimi bližnjimi... Največ vrejdnó pa tau, če so med nami mir, lübezen pa sreča, stere simbolizira betlehemska dejte.

Zvezdice na kmüčnom nebi v svetljí senjaj trepečejo, dobre misli, lejpe želje v nauč božično šügtivajo. Topel in lübezni poln božič Vam želejmo sodelavci časopisa Porabje.

Marijana Sukič

Drage bralke, dragi bralci!

Leto, ki mineva, nam je dalo marsikaj dobrega in pomembnega. Porabski Slovenci ste upravičeno ponosni na vse tisto, kar ste dosegli. Uspešno ste premagovali težave in napredovali na številnih področjih.

Morda je trenutek še preblizu in ta hip še ne dojemamo vsega, kar je bilo doseženo v letu 2012, morda bomo nekatere stvari v celoti razumeli šele v prihodnosti, toda Slovenci na Madžarskem ste utrdili svoj ugled tudi zaradi pogumne odločitve, da prevzamete vodenje in upravljanje dvojezičnih šol v Porabju. Tako ocenjujejo prijatelji, ki nas vidijo od daleč, iz Ljubljane in Budimpešte.

Zelo dejavni ste bili tudi na vseh drugih področjih. To velja za Zvezo Slovencev na Madžarskem, za Državno slovensko samoupravo, za šole, za kulturna društva, za Razvojno agencijo Slovenska krajina ter druge narodnostne organizacije in ustanove na Madžarskem. Imeli smo odmevne narodnostne prireditve. V Lipi smo gostili predsednika Republike Slovenije in Madžarske.

Ni mogoče naštetiti vsega, naj dodam le še, da smo z zanimanjem pričakovali vsako novo številko časopisa Porabje, vsake nove Slovenske utrinke, in da smo vsi zadovoljni, da ima Radio Monošter daljši program.

Vse to nas pred vstopom v novo leto 2013 navdaja s pričanjem v lastne sposobnosti ter z zaupanjem vase in v našo skupno prihodnost. Imeli smo nenavadno bogato leto jubilejev: praznovali smo 20 let Slovenskega magazina, 20 let, odkar je Madžarska priznala Slovenijo, 20 let vzpostavitve diplomatskih odnosov med državama, 10 let Slovenske hiše v Sombotelu in 10 let, odkar je Szentgotthárd uradno dobil tudi slovensko ime: Monošter.

Tudi prihodnje leto v tem pogledu ne bo nepomembno: slavili bomo 15-letnico Slovenskega kulturno-informacijskega centra Lipa v Monoštru in 15-letnico otvoritve Generalnega konzulata Republike Slovenije v Železni in Zalski županiji. Oba povezuje skupno prizadevanje pri združevanju Slovencev na tej in drugi strani meje. In dalje,

oba sta dokaz, da lahko tudi sorazmerno majhne narodne skupnosti naredijo velike stvari.

Naj nas tudi v novem letu vodi spoznanje, da lahko še veliko naredimo za boljše življenje Slovencev na Madžarskem. Dokažimo, da nam ni vseeno za materni jezik, za pravico do dvojezičnosti in za ohranitev narodne zavesti tudi pri prihodnjih generacijah, ki bodo živele v tej lepi dolini med Tromejnikom in izvirom Zale.

Ob vstopu v novo leto vam želim vse dobro, veliko uspehov in zdravja. Moje dobre želje veljajo tudi vašim družinam in vsem prijateljem Porabja. Drage bralke, dragi bralci, voščim vam vesele božične praznike in srečno novo leto!

Dušan Snoj
generalni konzul
R Slovenije

Med prejemniki tudi Državna slovenska samouprava

7. decembra 2012 je na avstrijskem veleposlaništvu v Ljubljani potekala tradicionalna dobrodelna akcija »Podarjamo knjige«, na kateri sta Zvezno ministrstvo Republike Avstrije za šolstvo, umetnost in kulturo ter Mohorjeva družba v Celovcu

va družba v Celovcu tudi na ta način uresničuje namen svojih ustanoviteljev, blaženega škofa Antona Martina Slomška, Andreja Einspielerja in Antona Janežiča, to je širjenje slovenske knjige med ljudi, posebej tiste, ki si je zaradi materialne ali kakšne druge

V imenu DSS je darilno listino prevzel predsednik Martin Ropoš (drugi z leve).

podarili knjige v vrednosti 50.000 EUR. Prireditve se je udeležil tudi državni sekretar Urada za Slovence Matjaž Longar.

V letošnji akciji, ki je že dvajseta po vrsti, so knjige prejeli štiri ustanove: Državna slovenska samouprava z Gornjega Senika, Zaporniški vikariat, Slovenska Karitas in Slovensko združenje France Prešeren iz Skopja. Mohorje-

stiske ne morejo kupiti sami. Z letošnjo akcijo želijo kot založba slovenske manjšine na avstrijskem Koroškem posebej poudariti tudi njihovo skrb za ohranjanje slovenskega jezika med slovensko manjšino, ki živi v Makedoniji in v Porabju na Madžarskem. V imenu porabske slovenske skupnosti je darilni bon za knjige prevzel predsednik Državne slovenske samouprave Martin Ropoš.

Božič naj bo čaroben tudi letos

Veliko sem razmišljala, kaj naj napišem za božično številko. Potem pa sem se spomnila na nekdanje božične praznike. Ko še ni bilo takega vrveža, toliko stresa in razdražljivosti. Ko niso vsi drveli v nakupovalna središča in naročali daril v spletnih trgovinah.

Ko smo še imeli čas drug za drugega, smo bili bolj mirni, in ko je še imel božič svoj čar.

Tudi letos so pred nami prazniki, za mnoge najlepši čas, ko se po napornem letu malo ustavimo, spočijemo in izključimo iz vsakdanjega vrveža. Lepo bi bilo, če ljud-

je ne bi preživljali praznika skregani, napeti, nezadovoljni, brez miru.

Kakor koli, zame je Božič najlepši praznik. Svojo vrednost ima, ker ga preživim v družbi svoje družine. Božič naj bo lep. Spet tako lep...kot lani in predlani. Vsako leto. Tisti občutek, da smo skupaj in se imamo radi. In želja, da bi bilo naslednje leto tudi tako. Skupaj, vsi, družina, prijatelji.

Spominjam se še, ko sva s sestro kupili prvo darilo za mamo v vaški trgovini. Zbrali sva vse svoje drobiže in sva lahko kupili kremo za obraz. Pa sva jo naskrivaj nesli do-

mov in kakšno veselje je bilo, ko sva jo lahko predali mami na sveti večer. Veliko veselje je bilo tudi to, ko sva s sestro dobili prvo skromno darilo od najinega deset let mlajšega brata. To so preproste stvari, a tudi najlepše. In je najlepše, ko smo vsi skupaj z družino. Na sveti večer se okrog 16. ure vsi zberemo pri babici, ki nas nestrpno čaka. Malo sedimo v njeni jedilnici, se pogovarjamo, jemo, pijemo. Potem zazvoni zvonec (to dela zmeraj botra), kar pomeni, da je prišel Božiček. Vsi gremo v sobo, kjer stoji božična jelka. Postavimo se okrog nje, ugasnemo luč,

prižgemo svečko in vsi skupaj zapojemo najbolj znano božično pesem. Nato pa babica razdeli darila med nas. Gremo nazaj v jedilnico in se spet malo pogovarjamo in jemo potico.

Nato vsi skupaj gremo k stricu, kjer vse to ponovimo. Zapojemo okrog jelke, dobimo darila in se skupaj veselimo. To se vse ponovi tudi pri botri in na koncu še pri nas doma. Veseli smo, da lahko praznujemo skupaj. Je lep občutek. Medtem ko gori sveča in vsi pojemo, vidim na obrazih, kako so vsi mirni, veseli in srečni...

Zvečer gremo še vsi k sveti

maši in tako je praznik popoln. Tudi letos bo tako. Vem. Preprost Božič, tako kot vsako leto. In upam, da še veliko-veliko časa. Naš Božič. Čaroben Božič. In se ga veselim. Kot vsako leto. Božič je res praznik, ko vse delim z ljudmi, ki jih imam rada. Mir in ljubezen, to je to, kar vam želim. Vse ostalo naj bo pa tako, kot si želite.

Naj vam božič prinese mir in dobro,
srečo, zdravje in veselje,
novo leto pa naj izpolni vse
vaše
tihe želje...

Nikoletta Vajda-Nagy

Stau (pa eške več) lejt stolnice svetoga Nikolaja v Soboti

Prekmurje pa Porabje, ali vküper po indašnje *Slovenska krajina*, je v preminauči 1400 lejtaj - od tistoga mau, ka so na njegvo zemlau prišli

dejvati pa popravlati pa bi več koštalo, kak malo porüšiti pa na nauvo zidati - nam je raztomačo cerkveni zgodovinar iz Sobote Franc

hovnik arhidiakon, šteri je emo ništerne püšpekove pravice. Najstarejši zvon je iz leta 1371, šteroga eške gnes nücamo. Kauli 1400 pa najdemo našo cerkev že v vatikanski paperaj. En par deset lejt so go v cajti reformacije prejkvzeli protestanti, sledik pa je pá katoličanska gratala - je najstarejšo zgodovino na kratko raztomačo Franc Küzmič.

Kak smo zvödali, stara, mala cerkev je pomalek na nikoj šla. Zatok so domanji vörnike s pomočjauv svojoga gospauda dosegili obnovitev. »Polonje penez je dau soboški grof László Szapáry, tistoga ipa je tau bilau 60.000 kron. Drügo so cüjdali vörnike, prej so tau tö naprejpisali, što kelko more dati. Po vesnicaj so tö raztalali, što kelko more de-

lagali temeljni kamen, na šteroga so se lidgé dosta pripravlali. Gda so cerkev prejkzozidali, so največ pomagale madžarske firme, z železnim betonom so une vse delale. Samo en par domanji je bilau, kak na priliko firma Mesarič prejk poštuje. Gda je vse

Pravijo, ka fara vküper diha s tejm, ka je njina cerkev püšpekova gratala. »Gnes je eške cerkev nej tak napravljena, ka bi bila v punosti stolnica, ka eške planeramo pa rihtamo prezbiterij, püšpekove sedilije pa oltar. Vüпам, ka mo leko za en

Cerkev svetoga Nikolaja so obnavili djenau pred stau lejtami

naši stari-stari starci, Slovani ali Slavi - slišala cuj k dosta püšpekijam. Potom toga, ka so Madžari svoj rosag napravili v Karpatskom bazeni, je eden tau biu pri györskoj, drügi pa pri zagrebskoj püšpekiji. Leta 1777 je cesarica Marija Terezija napravila sombotelsko püšpekijo, pri šteroj so Porabski pa prekmurski Slovenci bili vse do konca prve svetovne bojne. En par lejt kisnej so Prekmurci že slišali k mariborskoj škofiji, vse do leta 2006, gda so nauvo püšpekijo napravili v Murski Soboti.

V etoj püšpekiji ali škofiji so meli letos julija veuki svetek. Cerkev svetoga Nikolaja, štera je šest lejt že stolna cerkev (székesegyház), so djenau pred stau lejtami gorobnavili po planaj domanjoga merara Lászlóna Takátsa. Mi smo Mursko Soboto gorpoiskali oktobra, pa se z en par lidami pogučavali o tem, ka se je pred stau lejtami pa ka se je letos godilo.

»Pred stau lejtami je Murska Sobota z edne vesnice, z ednoga maloga varaša grtúvo veuki varaš. Indutrija se je povekšala, lidgé so prišli sé živet. Naša stara cerkev je bila že premala za telko lüstva. Nika cüj-

Küzmič, pa cüjdau: »Razloček med starim pa nauvim talom se fanj vidi od zvüna pri prezbiteriji (szentély) pa törmí, ka je ništerne ste-

Znautra do stolno cerkev eške lepšo napravili

ne merar Takáts tak njau. Spodkar znautra pa so ostali lejpi freškonge.

Kak smo čüli, gnešnja cerkev je oprvin bila Mihaelova, samo kisnej je gratala od Nikolaja, od püšpeka Miklaúša. »Na etom mesti pišejo od cerkve prej že kauli leta 850. V ednom dokumenti pa najdemo bole gvüšno leto, cerkev iz 1252. Tak má romanske fundamente, ka so po leti 1300 dale zidali v gotskom stili, kak na priliko aukna pa törem. Iz tistoga cajta so freškonge. V tistom cajti je biu tü prejden dü-

lati. Največ so vozili kamle pa pesek - nam je tapravila mlada zgodovinarica Mateja Žižek, štera se je dosta spravala s soboškov stolnicov. »László Takáts je biu prvi šaulani arhitekt, merar iz naše krajine. Naraudo se je na Tišini, v viske šaule je odo na Vogrskom. Cerkev je prejkspanero v aktualnom, secesijskom stili, eške za znautra je vse splanero. Vprvoj bojni pa je mrau na fronti v Galiciji pa je tak nej mogo dokončati svojo najvejšo delo.«

27. septembra 1910 so po-

V stolnico vsikšo nedelo pride više dvej gezero lüdi

gotovo bilau, so meli v Soboti posvečanje pa sploj veuki svetek. »Cerkev so blagoslovili pa posvečüvali sombotelski püšpek János Mikes 26. juliúša 1912. Mazilili so v cerkvi 12 križov - je bidila stare spomine Mateja Žižek pa cüjdala: »Sploj dosta lüstva je prišlo, pred cerkvov so bili slavoloki (diadalívek) na konci gostanjovoga drevereda. Sodelovali so gasilci, fajbekarge iz Sobote pa susednji vesi. Svetešnji guč je emo grof Szapáry, mešüvali so vogrski pa slovenski.«

Za stauto oblejtnico so v Murski Soboti vödali edne knige, eden zbornik tö, v šterom leko zvün znanstveni člankov preštemo ništerna osebna spominanja nekdešnji župnikov ranč tak. »Planerano smo zberali vse, ka se je najšlo, na priliko v arhivi od fare. Najšli smo nauve kejpe, plane nauve cerkve smo oprvim nadruknivali - je raztomačila eške Mateja Žižek, edna od urednic knjig. Pomalek bau že dvej leti, ka so v soboško stolnico za stolnoga župnika prišli mladi dühovnik z Grada Goran Kuhar.

malo gratali prava stolnica - so povödali dühovnik pa cüjdali: »Murska Sobota je veuka fara. Zvün varaša eške cüjsliši sedem vesnic. Vsikšo nedelo pride k meši kauli 2000-2200 lüdi, v cejloj fari pa nas geste 12 gezero. Ob nedelaj mamó pet meš pa v soboto večer edno, štero ranč tak računamo za nedelsko.«

Župnik so eške povödali, ka zdaj, gda majo gospauda püšpeka tak blüzi, leko bole rastéjo kak skupnost. »Za vse vekše svetke, Gospaudove pa Marijine, gospaud püšpek mešüjejo v cerkvi. K etim mešam pozovémo vse vörnike s püšpekije, nej samo z naše fare. Pridejo dühovniki ranč tak s cejle püšpekije, če nemajo meše v domanjoj fari.«

Kak murskosoboški püšpek dostakrat šegau majo povödati, uni gledajo na Porabske Slovence kak na vörnike svoje püšpekije. Tak ka leko mi tü na vogrskoj strani nekdešnje grajnec tö malo čütimo, ka je stolnica svetoga Nikolaja ranč tak naša cerkev.

-dm-

POMEMBEN KULTURNI HRAM TUDI ZA SLOVENCE NA MADŽARSKEM

Sedanja oblika, ko sta združeni Ljudska in Študijska knjižnica v Pokrajinsko in študijsko knjižnico, je od 70. let prejšnjega stoletja. Novo poslopje sredi mesta so odprli 5. februarja 2004. Konec leta 2011 je na svojih policah PiŠK imela 356.000 enot gradiva, zdaj ima 370.000 enot, kar jo uvršča na 7. mesto med 57. splošnimi knjižnicami v Sloveniji. V PiŠK so ponosni na dragocenosti, med katere štejejo prekmurske rokopisne pesmarice, cerkvene kronike, vizitacijsko listino iz leta 1627, prekmurske tiske iz 18. in 19. stoletja, kjer je največja dragocenost *Nouvi zákon*, Halle 1771, Števana Kūzmiča. Lani je PiŠK imela 181.861 obiskovalcev, toliko jih bo tudi v letu 2012. Aktivnih članov je bilo lani 13.987, od tega 3.927 predšolskih in osnovnošolskih otrok, letos se je število povečalo na približno 15.200 članov. Srečno naključje je bilo, da je Sóbota dobila že leta 1955 najmlajšo študijsko knjižnico na Slovenskem, s čimer ima pravico do takojmenovanega obveznega izvoda. Za (nas) bralce in obiskovalce se v PiŠK trudi 27 rednih delavcev in nekaj sodelavcev iz javnih del.

- Prvo vprašanje v pogovoru za praznično Porabje dose-danjemu direktorju Jožetu Vugrincu je bilo o pomenu knjižnice za Porabske Slovence in prekmurske Madžare. Vloga se z leti nekoliko spreminja, poprej je bilo več izmenjave knjig, zdaj je v ospredju strokovno izpopolnjevanje pa tudi druge oblike sodelovanja.

»Nekaj let nazaj je bilo res več izmenjave gradiva med županijsko knjižnico v Sombotelu in našo, kot je je sedaj, vendar zamenjava slovenskih knjig in drugega gradiva za Porabske Slovence in madžarskih za prekmurske Madžare še vedno poteka. (Prav med pri-

pravljanjem pogovora so iz PiŠK posredovali v Sombotel 142 naslovov knjig zelo različnih vsebin, op. avtorja.) V zadnjih dveh letih je prišlo do več strokovnih srečanj, na katerih smo pomurski knjižničarji železnožupanijskim predstavili novosti in dosežke slovenskega bibliotekarstva, oni pa nam njihove oziroma uspehe madžarske knjižničarske stroke. Na zadnjih dveh srečanjih smo k pisanju esej-

Direktor Pokrajinske in študijske knjižnice in direktorica Županijske knjižnice Dániel Berzsényi dr. Márta Toldi sta v uvodnem delu strokovnega srečanja v Murski Soboti izmenjala zahvalne listine ob polstoletnem sodelovanju pomembnih kulturnih ustanov v Pomurju in Železni županiji.

čka *Želel(a) bi sanjati dvojezično* na obeh straneh meje uspeli privabiti tudi osnovnošolce dvojezičnih šol. S Sombotelom in Zalaegerszegom sodelujemo tudi pri razstavah, ki promovirajo določeno vrsto gradiva posamezne knjižnice. Z državno knjižnico Széchenyi in s še nekaterimi budimpeštanskimi sodelujemo predvsem pri izmenjavi znanstvenega gradiva, z državno pa še posebej pri mikrofilmiranju gradiva naše knjižnice, ki je zanimivo tudi za to osrednjo madžarsko biblioteko. Do mikrofilmov svojega starejšega, v madžarščini pisanega gradiva, na ta način pride soboška knjižnica čisto zastoj. Sicer pa ima PiŠK pomembno vlogo tudi na višji, meddržavni ravni, ko npr. naš bibliote-

kar dr. József Papp zastopa slovensko Zvezo bibliotekarskih društev Slovenije na večjih posvetovanjih madžarskih knjižničarjev.»

- V čezmejnem sodelovanju ima eno vidnejših vlog potujoča knjižnica po Porabju; kako ocenjujete vlogo bibliobusa? Kot namig: ali ne bi kazalo na eni polici posebej ponuditi pomurske avtorice in avtorje, ki so – lahko – bližje porabskim bralcem,

ali pripraviti posebno ponudbo mladim bralcem, ki bi jih na branje slovenskih otroških in mladinskih knjig pripravili v dvojezičnih osnovnih šolah...

»Imate prav: v čezmejnem sodelovanju ima – tudi po našem mnenju – eno vidnejših vlog prav potujoča knjižnica. Le-ta vsaka dva tedna obišče Gornji in Dolnji Senik, Sakalovce, Števanovce in Monošter in izposoja slovensko gradivo. Menimo, da je prav z bibliobusno izposajo slovenskega gradiva – posebej med mladimi obiskovalci potujoče knjižnice v Porabju – največje poslanstvo soboške knjižnice zunaj državne meje. Škoda le, da si bibliobusne izposoje ne privoščijo več starejših Porabcev.

Kaj dodati k bibliobusni izpo-

soji v Porabju? Morda res to, kar predlagate: na nekaj policah obiskovalcem posebej ponuditi dela domačih avtorjev – pomurskih in porabskih. To je uresničljivo, poleg tega pa dobro ne le za Porabje, temveč tudi za kraje v Prekmurju, po katerih *potuje* potujoča knjižnica. Idejo bom posredoval svoji naslednici na mestu vodje knjižnice in vodji potujoče knjižnice in vem, da se bo kmalu zgodila.

Uresničitev druge vaše zamisli s posebno ponudbo mladim bralcem, neke vrste uvedbo bralne značke za mlade Porabce slovenskega porekla, pa je odvisna predvsem od učiteljev na porabskih osnovnih šolah. Vem, da jo bodo soboški knjižničarji podprli z za to potrebnim leposlovnim gradivom.»

- PiŠK je odprla vrata, če tako rečeva, tudi za številne kulturne prireditve v svojih prostorih. Vsekakor se zdijo najpomembnejše predstavitev knjig in likovne razstave, pa tudi različna strokovna ali poljudnoznanstvena predavanja.

»Res je. V vsem koledarskem letu skoraj ni dneva, da se v večnamenski dvorani ali zunaj nje ne bi kaj dogajalo. Res pa je tudi to, da bo najbrž kmalu prišel čas, ko bo večino tistih stvari, ki ne bodo posebej izbrane ali po letnem delovnem programu PiŠK predvidene, knjižnica morala prostor zanje zaračunavati. Vsesplošna kriza (in z njo pomanjkanje denarja) vedno bolj trka tudi na vrata slovenskih splošnih knjižnic, tako tudi murskoso-boške. To bodo morali vsi tisti, ki bodo hoteli kaj sami organizirati v njej, razumeti.»

- Novost PiŠK je Pomurski biografski leksikon.

»V lanskem letu je začel nastajati biografski leksikon *Pomurci.si*, pri katerem sodeluje kar nekaj bibliotekarjev iz domače ustanove in pa

nekaj zunanjih sodelavcev. Projekt, katerega koordinira dr. Papp, počasi napreduje, ker ima ob tej novi nalogi, ki si jo je PiŠK naložila, vsak od strokovnih delavcev že svojega vsakodnevnega dela več kot preveč.»

- Dvakrat ste – bili – direktor PiŠK, kakšna leta so to bila za vas, slavista z večletnimi profesorskimi izkušnjami?

»Vseskozi nisem bil direktor. Najprej sem bil vodja PiŠK kot enote pri Kulturnem centru Miško Kranjec Murska Sobota, potem, v času, ko se je KC ob izidu zakona o javnih zavodih začel združevati, sem bil eno leto v. d. direktorja KC, nato ravnatelj in direktor (vmes tudi v. d. direktorja) že samostojnega javnega zavoda – torej Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota – deset let, do leta 2002. Ponovno sem postal direktor spomladi 2009. In to bom, če sem čisto natančen, še nekaj dni, do konca tega leta, ko grem v pokoj. Skupaj sem potemtakem vodil soboško knjižnico dobrih triindvajset let. Preveč dolgo...

Kljub nenehnim težavam z denarjem je bilo v knjižničnici lepo delati. V tem času, ko sem jo vodil, smo dobili v Sloveniji vzajemni katalog, pri nastajanju kategega sem tudi sam sodeloval, v Sóboto smo dobili najprej majhno potujočo knjižnico, nato leta 2000 novi bibliobus, prav tako leta 2000 smo začeli graditi novo knjižnično stavbo, na katero so lahko mesto Murska Sobota, Prekmurje in vsa obmurska pokrajina ponosni.

Knjižnico in knjige in dobre sodelavce bom prav gotovo pogrešal... Sicer pa profesor slovenščine in ruščine po osnovnem poklicu, torej slavist, kot ste že sami omenili, nekako sodi v hram kulture, znanja in omike. Za strokovnega delavca in za vodjo.

ERNEST RUŽIČ

VITRAJI – slikanje s svetlobo

»Nekega poletnega večera je pred staro pariško cerkvijo Saint-Merri, pred tisto nasproti vhoda v Beaubourg, sedel potujoči pevec in prepeval o lepoti barvnih oken gotških katedral, prepeval o ljudeh, njihovih stvariteljih, ki so po njegovih besedah gotovo nosili zvezde v očeh...«

V srednjeveških in vse pogostejše tudi v modernih sakralnih in profanih prostorih se velikokrat srečujemo z barvnimi okni ali s strokovnim izrazom – vitraji. Njihov nastanek, še bolj pa njihova vsebina je za nas pogosto prevelika skrivnost, da bi na mestu samem, kjer si stvaritev ogledujemo, sploh utegnili razmišljati kaj več o tem.

Barvana okna – vitraji so kot umetnostna zvrst edinstvena ravno zaradi svojevrstne zveze med barvo, steklom in svetlobo. Na barvni površini, ki je po navadi razdeljena na več manjših polj, se na svojevrsten način ob siju svetlobe začuti barva. Šele svetloba pa barvo oživi in prav zaradi tega je vitraj v temi brez življenja. V bistvu je to neke vrste dinamična zvrst umetnosti, ki živi le z dnevno svetlobo. In

gu v Nemčiji, ki so nastala okoli leta 1132. Motivi kažejo tipičen tedaj cvetoč romanski slog. Upodobljene svetopi-semske figure iz stare zaveze gledajo strogo in otrplo skozi ladjo cerkve. Avtorstvo vitrajev je pripisano menihom iz Targenseeja.

Luis C. Tiffany, Pav, 19. stoletje

V Sloveniji ni bilo o srednjeveški zgodovini vitrajev napisano nobeno pomembnejše delo. Najbrž pa bi barvna okna lahko našli v marsikateri srednjeveški cerkvi, vendar so se na žalost iz tega obdobja ohranili le fragmenti. Naj jih omenim le nekaj.

V Bregu pri Predvoru sta v 15. st. na steni tristranskega

Spodaj sta stali sv. Neža in sv. Barbara. Desno okno je kazalo sedečo skupino Ane Samotretje, pod njo pa sv. Katarino ter sv. Dorotejo.

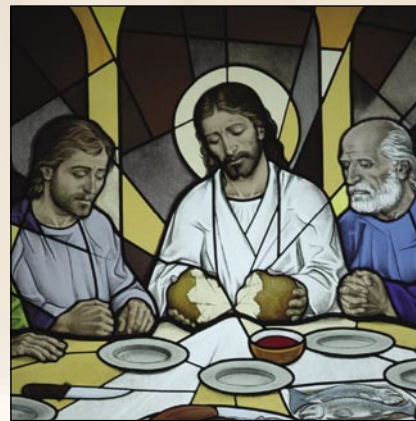
V cerkvi, v Lomu pri Tržiču so za oltarjem sv. Katarine še danes vidni gotški stebri, ki so vodili v križni gotski obok, ter šilasto zaključeno kamnito okno, v katerem je bil prvotno gotški vitraj sv. Katarine z mečem in kolesom. Danes ga zaradi visoke starosti hranijo v stiškem Verskem muzeju, ker je to edinstveni spomenik iz tega časa (je hkrati edini ohranjeni gotški vitraj v Sloveniji). Njegova kopija pa je vgrajena v okno zvonika. Okno je nastalo, ko so zidali prvotno cerkev, torej okrog leta 1450, zato je tudi velike zgodovinske in umetniške vrednosti.

Iz cerkve v Gostecah pri Škofji Loki sta prišli v arhiv dve okrogli barvni stekli, ki predstavljata ostanek barvnega okna: vdeleni sta verjetno bili v krogovični vrh glavnega okna, v zaključku prezbiterja. Vsaka kaže podobo škofa s pastoralom in odprto knjigo. Slog kaže na čas okoli leta 1470.

V epistelskem oknu prezbiterja rotunde pri sv. Janezu na Spodnji Muti je bil do leta 1941 upodobljen škof v ornatu pod zgodnjegotskim baldahinom. Glava, noge in desna roka s predmetom so bili že takrat izgubljeni, med vojno pa je izginilo tudi ostalo. Slog je ustrežal zgodnjegotski dobi in najverjetneje je okno nastalo hkrati s poslikanjem rotunde v drugi četrtini 14. stoletja.

Vedno je bilo veliko dvomov o izvoru izdelave vitrajev. Pa vendar imajo vitraji svoje korenine izključno v krščanski umetnosti, saj namreč v predkrščanskem obdobju nikjer ne zasledimo svetišča z barvnimi okni. Predhodniki vitrajev so mozaiki in izdelki iz emajla. Prve izdelovalce barvnih oken

pa je navdihovalo predvsem sveto pismo – še posebej tisti prizori, ki so bili poudarjeni pri bogoslužju, molitvah ter pridigah. Umetniki so se prav tako zgledovali pri iluminatorjih, ki so posedovali veliko dragocenega ikonografskega znanja.

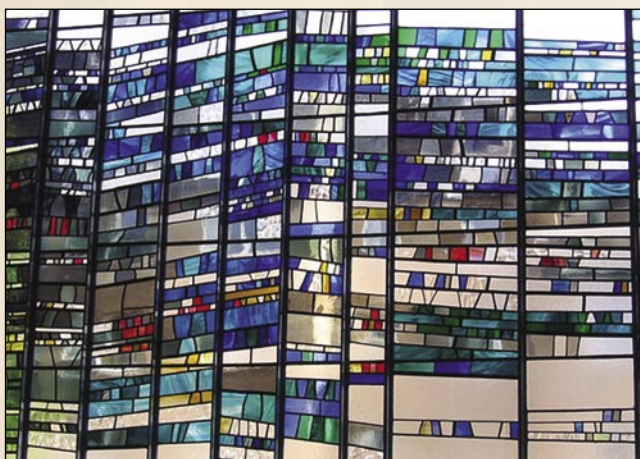
Marko Jerman, Zadnja večerja, 20. stoletje

Sama tehnika izdelovanja vitrajev se je iz 19. stoletja v 20. stoletje prav tako nekoliko spremenila. Sicer pa velja pravilo, da se najprej po osnutku ali predlogi izgotovi karton (risba v naravni velikosti), kjer so vrisani tudi vsi svinčeni trakovi.

Na podlagi te risbe se nato izrežejo ustrezni kosi stekla, ki se pritrdijo na karton. Sledi še nekaj tehnik za spajkanje, na koncu pa se šipe vložijo v svinčene trakove profila in se združijo v okensko ploskev. Pri tem so najbolj vidno poudarjeni črni svinčeni trakovi med stekli.

Danes pri dokaj svobodni izbiri opreme in krasitvi sakralnih interierjev žal velikokrat naletimo tudi na neokusne »steklene dodatke«. Pri opremljanju letih je treba najprej razumeti bistveno vlogo, ki jo ubirajo barvni toni; svetloba in sence, saj prav te dajejo vitraju svojo moč in trdnost. Pri barvnih oknih mora umetnik ukrotiti mogočno silo dnevne luči in jo čim bolj usmeriti v svoje delo. Temu bi lahko upravičeno rekli, da mora slikati »s svetlobo«.

Mojca Polona Vaupotič

Primer modernega vitraja

prav tako barvno okno obstaja in se spreminja le v odnosu s svetlobo; spreminja pa se tudi glede na dnevni in letni čas ter vreme.

Za najstarejše in hkrati zelo kvalitetne vitraje se omenjajo okna iz katedrale v Augsburgu

zaključka prezbiterja nastala dva vitraja, ki pa sta žal bila ukradena. Okni sta bili zelo ozki, šilasti, brez krogovičja in delitve. V levem kotu zgoraj je bil upodobljen Križani na okleščenih deblih, levo in desno pa Janez Krstnik in Marija.

Ženske Folkorne skupine penzionistk pri Slovenski zvezi so si hvala baugi svojo željo pa volo leko spunile 9. decembra v Slovenski vesi. Od avgustuša mau (11. Farkašovi) so kumar zdaj leko pá gora staupile, zatau so vzele s takšno veliko radostjov direktno pozvanje Slovenske narodnostne samouprave Monošter- Slovenska ves, stero vodi predsednica Erike Köleş Kiss. Na svetki starcov so ženske svoje vrstnike pozdravile z goričkimi plesi, stere je na fudaj sprvajo Boris Velner, nota ji je pa navčila Dragica Kolarič.

Klara Fodor

Adventno praznovanje v osemnajstom okrožji Budimpešte

1. decembra se je vužgala prva, zdaj, gda pišam té članek, se je že druga svejča vužgala na adventnom vejnci. Gda te vi te članek šteli, do že tri svejče gorele, pa mo čakali na štrto tō.

Ka pomejni advent? Čakanje na zveličitela. On ja pred dve gezero lejtami prišo na tauj zemlau kak človek, pa od tistoga mau pride vsakšo leto znauvič. V tej štirij tednaj se nalečuvamo na božič. Lejčemo za dari tistim, steri so dragi nam, stero ljubimo, probamo njim takšen dar kŭpiti, steroga so si želeli. Tau je nej léko delo vōnajt, dapa če cejlo leto na enga drugoga pazimo, te vpa-met vzememo, če si kakšno stvar želej. Samo med tem se ne smejmo spozabiti od zveličitelja, steri je kak malo dejte prišo med nas, prineso radost in mir, kak so angeli spejvali: »Dika Bogi na višini in na Zemli mir lŭdem...« On nam na božič tō da darilo, istino, nej takšnoga, steroga leko v roke vzememo, ampak dŭšno darilo. Nebeški oča nas je prvin ljubo kak mi njega, vej nam je pa več kak pred dvegezero lejtami poslau Ježuša, zveličitelja, steri nas ja odrejšo.

Aj se tau čakanje malo polepša, je Slovenska narodnost-na samouprava v Budimpešti letos tō organizirala adventni večer, vej se pa Ježuš vsakšoj svetoj pesmi radŭva, gdekoli se spopejva. Na prireditvi, stero smo meli 8. decembra, je nastopo moški pevski zbor iz Prejkmurja, iz vesi Gančani. Pevski zbor je vabilo z veseldjom sprejeu. Člani zbora so se v soboto že rano napautili prauto tomi velkomi varaši, steri telko prebivalcov ma kak Slovenija. Pred nadstopom so si iz kombija najprej ogledali Lánchíd, (Verižni most), parlament, potem baziliko svetega Štefana (znautra tō) nato pa spet iz kombija

Andrássy ulico, Trg herojev, nato Margitin most, na konci parlament iz budimske strani.

Zvečer so se zapeljali ešče gnauk do Trga herojev, čez celo Andrásyjevo ulico in

li našo zvanje. Voditel zbora je predstavo zbor, steri deluje od leta 1982. Iz spon-tanega zbora, ki je sprva le zapolnjeval vrzel, se je v 27 letih razvil in trdno zasidral v kulturno življenje kraja,

Moški pevski zbor iz vesi Gančani pred spomenikom narodnosti v 18. okrožji

pa preko Elizabetinega mosta domau. Malo so zato vidli, kako je Budimpešta okrašena.

Ka so dola zaojldi, tisto energijo so nazaj pridobili z dobrim obedom, steroga smo njim rezervirali v restavraciji László tanya.

Pred programom ja samouprava mejla javno tribuno

saj danes deluje v okviru Kulturno-umetniškega društva Dolinac Gančani. Družijih veliko veselje do petja in resnega odnosa do glasbe, kar kaže na vztrajnost pri pripravi pevskega programa. Repertoar je zelo raznolik: poustvarjajo sakralno, posvetno ljudsko in umetno glasbo za moške zbore, ki

En tau publike na koncerti

(közmeghallgatás), gde smo račun dali, kak smo delali, kakšne programe smo organizirali v etom leti, predloge smo prosili od lŭstva za drugo leto.

Potejm je nastopo pevski zbor, člane je predsednik Feri Kranjec lepo pozdravo in se njim zahvalo, ka so vze-

izvira predvsem iz pokrajine ob Muri in iz drugih slovenskih regij. Pevci pojejo na prireditvah, ob slovesnih priložnostih, pri cerkvenih slavljih in na povabilo posameznih skupin ali organizacij v domačem kraju in drugod po Sloveniji. Zasedbo od septembra 2008 vodi Tomi

Bušinoski. (Na programu so meli naslednje pesmi: ljudska, prir. Andrej Maroša: K tebi Marija, Valentin Zelnik: Mašni spevi v B-duru: Svet (lit. besedilo), J. P. Belosten-ski: V revi vzdihuje, Janez Traven: Vi oblaki ga rosite, star frančiškanski napev: Ultima in mortis hora, Radvan Gobec: Kaj bi te vprašal (Anton Aškerc), ljudska: Vrtec ogradila bodem, ljudska: Snočkar san grafejra doubu, ljudska, prir. Ignac Maučec: Je san edno deklo mel, ljudska, prir. Andrej Maroša: Kje so tiste stezice, ljudska, prir. Andrej Maroša: En starček je bil – En glažek.)

Na konci programa so ta spopejvali tisto pesem, stero na sveto nauč samo Baug sam vej tjelko narodov, v tjelki gezikaj spejva vsakšo leto. Tau je bila Sveta nauč, blajžena nauč. Navzaučim so mokre gratale oči, glažojne na aukolaj pa rosne. Navzauči so vsakšo pesem z velikim pluskanjom sprejeli.

Na konci programa se je predsednik samouprave lepo zahvalo članom pevskega zbora za lejpi, bogati program, za lejpe svete, sakralne in ljudske pesmi, pa zatau, ka so nam polepšali te den. Želo njim je ešče dosta nastopov in uspehov pa aj ešče dugo-dugo lejt spejvajo vkŭper. Prejk njim ja dau darilno košaro, v steri ja bilau vse dobroga. Gda iz tiste košare vōvzemejo vino, pa nazdravijo, mo mi v mislih tō tam z njimi. Voditel zbora se je tō zahvalo za vabilo, za darilo, za lejpi sprejem in vsem nam želo v imeni zbora blajžene božične svetke in srečno nauvo leto.

Miklauž se je tō pripelo s sanami pa pokloncko na vrataj, mlajšom je miklauša iz čokolade, sterejšim je pa fondan (szaloncukor) potisno v rokau.

Večer se je nadeljevau z druženjom pri bejlom stauli,

steri so puni bili z dobrov (h)ranov, stero je skŭjala grška restavracija. Potistim smo si gunte, steri so že sŭji bili, namočili z vinom. Pevski zbor je pri bejlom stauli ešče dosta lejpi pesmi spopejvo.

Cvajgerdja na vōri sta enga drugoga brž naganjala, cajt je brž odišo, naše goste je ešče duga paut čakala, zato so se oni poslovili od nas. Prvin kak bi šli k autobusi, smo s šampanjcom nazdravili, želeli smo enoma drugoma blajžene božične praznike in srečno nauvo leto, aj tau prijateljstvo, stero se je zdaj začnilo, gora ostane.

Hvala gospej veleposlanici za darilo, ki ga nam je poslala, čeprav je nej mejla možnosta z nami vkŭp praznovati, dapa vejmo, v mislih je tŭ bila med nami s sodelavci vred. Hvala Klari Fodor, ka nam je pomagala pri organiziranji, je zriktala pevce iz Gančan. Na njau smo vsigdar leko računali Slovenci v Budimpešti, gda je delala kak sekretarka pri Zvezi, če nam je trbelo sprajti skupino za nastop ali pa pri drugom deli tō.

Hvala gledalcom, tō steri so prišli na prireditev. V lejpom števili smo se zbrali, čeprav je slovensko društvo tō na te den organiziralo svoj program. Tak je mala napaka postala, mi smo iz 18. okrožja nej meli možnost tisti program pogledniti, oni so pa nej meli možnost priti na naš program.

Zgodilo se je tak, kak se je zgodilo, mislim, ka vsakši se je dobro počŭto na tistom mestu, stero si je vōodebral. V imeni samouprave vsakšoma želim blajženi, veseli božič, dosta konkretnoga in dŭšnoga darila, srečno, mirno, bogato nauvo leto brez betega in navaul.

Jože Karba
podpredsednik
samouprave

Skupaj smo svetili božič in samostojno Slovenijo

Slovensko društvo v Budimpešti že tradicionalno sveti na konci leta božič, slobaud vzememo od staroga leta, za nauvo leto si

na Veleposlaništvu. Lüdje so se lepo zbrali, če rejsan je splo mrzlo bilau. Program se je začno z govorom veleposlanice

obadvej ostaneta v zbori. Naš zbor vodi Oršika Kovač Zadori. Velko presenečenje je bilau, da je naša zborovodkinja Oršika spejvala solo. Ona je začnila in je bilo čudovito. Pela je Ave Marijo od Bacha-Gounoda. Požela je velko ploskanje. To bi že leko prven začnile, samo nismo znale, da ona tak vej spejvate. Zbor sprvaja s harmoniko Hugo Čerpnjak pa naš nauvi član Krištof Kiss iz Monoštra s klarinetom, ka tū študira na univerzi in se nam je pridružio.

Zbor je najprven spejvo božične, cerkvene pesmi: od Mozarta Allelujo, potem Je angel Gospodov... Oj, srečno mesto Betlehem pa Sveto noč slovenski pa vogrski. Potejm spejvanji sta naše dve mlade študentke Eszter Sódor pa Ágnes Sódor, članice Mladinske sekcije, recitirali Prešernovo pesem O, Vrba v slovenskom in madžarskom geziki.

Na konci je zbor zapel pesem Slovenija, od kod lepote tvoje... Vedno ta pesem poženje največši uspeh. Tak je bilau zdaj tō. Sama kak predsednica društva sem se zavalila gospej veleposlanici za lejpo skupno praznovanje in za tau, da tau prireditve vsigdar držimo na Veleposlaništvu. S tem se v Budimpešti ena narodnost ne more povaliti, da smo vedno pozvani na prireditve njihove in šče mamo vküper prireditve. Hvaležni smo. Seveda sem se zavalila za večletno dobro sodelovanje in naša želja je, da dalje tak lepo sodelujemo.

Prireditve se je končala s sprejemom, ki ga je dala veleposlanica in seveda s spejvanjem, igranjem in plesom. Vsi smo si želeli vesele, blajžene praznike in uspešno srečnejšo nauvo leto.

Na konci se moram zavaliti pevskezi zbori, da so celo leto pridno delali, vödržali, niso poznali trüdi. Oršiki Kovač Zadori, ka je tak dobro vodila zbor, vsepovsedik uspešno (sikeresen) gorstaupila z njimi. Hugoni Čerpnjaki, naj nas šče dostikrat

razveseli s harmoniko. Želim, da aj naslednje leto tudi tak delajo, vej so pa s svojim delom

dosegnemo samo tak, če vsi vküper primemo in s srcem delamo za našo sloven-

Vsi, ki so nastopili z veleposlanico Darjo Bavdaž Kuret

pa želimo nika baugšoga, kak smo meli do sedaj. Zadnja leta večkrat mamo vküper prireditve z Veleposlaništvom R Slovenije. Zdaj je tō tak bilau. Zvün božiča smo ešče svetili samostojno Slovenijo. Pred 21. lejtami se je Slovenija na referendumu odlaučila, ka vöstaupi iz Jugoslavije. Od tistoga časa je Slovenija samostojni rosag. Tau je za nas, zamejske Slovenice, dobro, najbola pa za tiste,

Darje Bavdaž Kuret. Med drugim je povedala, ka Vogrska pa Slovenija od začetka mata dobre stike. Če samo tau leto poglednemo, sta se srečala dva predsednika Danilo Türk pa Pál Schmitt. Bila sta v Porabji pri slovenski narodnosti, bili so razgovori v Prekmurji pri Madžari tō. Več ministrov iz Slovenije je obiskalo Porabje, madžarski pa Prekmurje. Po tem govori je od našoga

Tej edni so se tak dobro počutili, ka so zaplesali.

steri živemo v tom velkom varai. Ka nas Slovenija pomaga, gori drži našo društvo tō. Taumi leko zavalimo, da smo spoznali domovino našoga matičnoga naroda. Naši nisterni lüdje so prišli v Budimpešto že pred 50-60 lejtami pa te šče doma v Porabji nej mogo prejk meje oditi ali pa splo težko.

Letos smo 8. decembra svetili

društva navzoče pozdravila podpredsednica Agota Merkli Kállay in se je začno program. V programi so nastopili Ljudski pevci Slovenskega društva v Budimpešti. Okrepčili smo se, ka mamo nauve člane, tak je začnala spejvati naša ekonomka dr. Gitta Niziolek pa nisterne pesmi je spejvala tudi Agota Merkli Kállay. Vüpamo se, ka

Eden tau publike

našomi društvu spravili dober glas. Leko smo ponosni na ta zbor! V imeni vodstva jim čestitam, želim, da pri našom deli, pri društvu vsigdar vöstanejo, pomagamo delo drug drugega, da naj to društvo ešče duga lejta dela uspešno. Tau pa leko

ska narodnost v Budimpešti. Vsakšoma pri društvu, steri so pridno obiskovali naše prireditve, delali za skupnost, se zavalim in njim tō želejm srečno, uspešno leto 2013.

Irena Pavlič

Zapojmo in zaigrajmo na gorički zemlji

Društo godcev in pevcev Gorički lajkoši je 8. decembra organiziralo mednarodno srečanje ljudskih pevcev in godcev v gasilskom daumi v Križevci. Na srečanje so pozvali 13 skupin, med njimi ljudske pevce ZSM z Gornjega Senika tō, steri so radi vzeli tau pozvanje. Organizatorge so nej meli srečo z datumom, vej pa zavolo lagvoga vrejmena jim je samo šest skupin prišlo, bili so taši tō, steri so v zadnjem momentu dojpovedali nastop. Gorički lajkoši so se nam smilili, meli so vse pripravljeno za 13 skupin, zavolo snega, poledice, lagvi cest nas je pa bilau samo 6. Pa domačini, publika je tō doma ostala, oni bi pa rejsan leko prišli. Dapa, ka se nemo samo taužila, vsi nastopajoči, pevci pa godci so dobro spejvali pa špilali, ka se je dvorana vse trausila od muzike. Vsejm organizatorom hvala, želimo vam v imeni ljudskih pevcev s Senika blajžene svetke, v nauvom leti pa mir pa zdravdje.

Vera Gašpar

OD SLOVENIJE...

Protesti po Sloveniji se vrstijo
V številnih slovenskih mestih se že nekaj tednov vrstijo protesti proti lokalnim in državnim politikom. Najbolj burno je bilo na tako imenovani tretji mariborski vstaji, na kateri se je zbralo več tisoč ljudi, shod pa se je sprevrgel v nasilje med policijo in izgretniki. Mariborska vstaja je bila sicer uperjena proti mestni oblasti, župan Franc Kangler pa je nato napovedal, da bo z zadnjim letošnjim dnem tudi odstopil.

Državni svet bo vodil Mitja Bervar

Z ustanovno sejo je delo začel nov sklic državnega sveta, drugega doma slovenskega parlamenta. Za novega predsednika so svetniki izvolili Mitjo Bervarja. Ustanovno sejo je najbolj zaznamovala odločitev večine svetnikov, da ne potrdijo mandata Francu Kanglerju. Mariborski župan je v svojem nagovoru svetnikom dejal, da ne bi želel hoditi na ustavno sodišče po razveljavitvi odločitve svetnikov, ne bo pa dovolil, da bi ga kdorkoli od njih »na ta način lustriral« in nanj kazal s prstom, da je njegov mandat moralno-etično sporen. Sam je prepričan, da temu ni tako, pa tudi, da bodo vse kazenske ovadbe, ki so bile vložene zoper njega, na sodišču padle.

Državni zbor sprejel proračuna za leti 2013 in 2014

Državni zbor je sprejel državni proračun za leti 2013 in 2014, ki ga je vlada pripravila s ciljem, da bi do konca leta 2015 uravnotežili javne finance. Leta 2013 se bo proračunski primanjkljaj znižal na 2,8 odstotka BDP, leto pozneje pa na 2,5 odstotka. Da bi to dosegli, je predvideno varčevanje na praktično vseh področjih, še posebej koreniti rezi so predvideni v sredstva za izobraževanje, znanost in kulturo. Vsi proračunski uporabniki bodo morali za približno pet odstotkov zmanjšati stroške dela, predstojnikom javnih zavodov, ki ne bodo poslovali v okviru finančnih načrtov, grozijo celo kazni.

Veseli december v Budimpešti

To leto me je življenje zaneslo v Budimpešto, tako preživljam tudi predbožično obdobje v madžarski prestolnici, ki žari v tem času bolj, kot v katerem koli obdobju v letu. Praznične luči so v različnih predelih mesta namestili že proti koncu novembra, in veliko le-teh gori že od tistega dne. V nasprotju z navado v Ljubljani, v Budimpešti ni določenega datuma, sploh pa organiziranega zbiranja ljudi,

tudi, da tisti, ki se loti ogleda sejma, se mora tudi psihično pripraviti, saj človek hitro zgubi živce v neverjetni gneči ljudi, ki rine z enega konca trga v drugega. Vendar to ne sme biti ovira, saj se kljub temu splača doživeti božično vzdušje na tej, tudi med turisti zelo priljubljeni lokaciji.

Nekaj korakov vstran od Vörörmartyjevega trga lahko zopet odkrijemo božične stojnice, pred bazliko svetega

ko uradno prižgejo luči. Tu ljudje naenkrat samo opazimo, da se je mesto preobleklo v praznično obleko. Glede svetlobne okrasitve je mestna uprava radodarna, saj se najde skoraj v vsakem kotičku kakšno okrašeno drevesce ali električni drog.

Decembra se postavljajo tudi stojnice božičnih izdelkov in daril na različnih koncih mesta, obstajajo manjši in večji božični sejmi na raznih trgih, ulicah. Najbolj slavna božična tržnica v Budimpešti je na Vörösmartyjevem trgu, ki se razteza v osrčju mesta, tik ob Donavi. Raznolike lučke na drevesih, vonj kuhanega vina, »kürtőskalácsa« in drugih dobrot dajejo prireditvi poseben čar. K vzburjanju pravljničnega vzdušja prispeva tudi prijetna glasba, božične pesmi, ki jih pojejo bodisi v živo, bodisi na posnetku. Sprehod po trgu zvečer po napornem dnevu ali na koncu tedna je pravi balzam za dušo. K resnici sodi

Štefana. Tu je vzdušje malo drugačno, malo manj ljudi se gnete, saj je tudi obseg sejma bolj skromen. Na sredini trga je postavljeno umetno drsališče, sredi katerega stoji čudovito božično drevo. Z vrha jelke tečejo svetlobni nizi v vseh smereh trga in prepletajo nebo nad obiskovalci, tako pričarajo poseben občutek, praznični občutek v srcih. Pred bazliko so postavljene jaslice, pred njimi pa ogromen adventni venec s štirimi svečami. Pri stojnicah prodajajo tipične božične izdelke, sladkarije, oblačila, dekorativne svečke, razne rokodelske izdelke.

Sprehod po božičnih sejmih in okrašenih trgih ter ulicah, kljub mrazu in morebitni gneči, me vedno napolni z novo energijo in me zagrabi sproščeno, božično vzdušje. Za božič 2012 Vam želim vse se le praznike in veliko lepih trenutkov!

Dragica Gašpar

Pavlova družina v Šoštanji

Božič je svetek držine. Božič je zimski svetek. Sombotelski Slovenci pa so v leti (poleti) iskali ižo, gde je v poletni počitnici Avgust Pavel živo s svojo družino med dvema bojnama. Njegva sestra z drzinov in materdjev je živejla v varaši Šoštanj (80 km od Maribora). Pavel je s svojo ženo, čerjauv in sinom v šolski počitnici rad odo sé. Tü je nej samo počivo, liki delo tö. Ram v Šoštanji je biu veuki, eške edna družina je živejla tam, družina Šumer. Vertinja te družine je gnauk Pavli na pausado dala knigo Ivana Cankara Hlapec Jernej in njegova pravica. Pavli se je kniga tak povidla, ka go je v Šoštanji dojobračo na madžarsko rejč. Leta 1937 so té prevod že vödali na Vogrskom. Ob 100. oblejtnici rojstva Ivana Cankara in 90. oblejtnici rojstva Avgusta Pavla

Sombotelski Slovenci z Judito Pavel pred Šumerjevo ižo v Šoštanji

pa so leta 1976 v slovenskoj in madžarskoj rejči v eni knigaj vödali pripovest v Murski Soboti.

Pripovest Hlapec Jernej in njegova pravica je Cankar napiso 1907. leta, gda je kandidiro za poslanca parlamenta avstro-ogrške monarhije, kak član socialdemokratske partije. Cankar je tak pravo, ka je prej sto napisati volilno brošuro, pa se ma je posrečilo napisati svojo najbaugšo pripovest.

Lapec Jernej cejlo življenje slüži svojma gospaudi. Gda stari grata, verta sin ga tápošle, ka prej je več nej za nüc. Lapec Jernej in vert Sitar simbolizirata pri Cankari gospauda in delavca. Delavec nika drügoga nema samo svoje delovne roké, pa eške s tem drüгим more slüžiti, če ške živeti. Na začetki 20. stoletja, gda je Cankar živo, je simboliziro lapec Jernej srmačko lüstvo, štero nej melo nikše pravice nej. Lapec Jernej ne najde pravice na biroviiji, zatok sam saudi svojme gospodari. Ižo ma gorvužgé. Depa tau se drügi lapcom pa pavrom, lüstvi tö ne vidi. Tak ka ga fejt zbijejo, pa ga nut v ogenj ličijo. S tem se pripovest konča.

Ivan Cankar je napiso knjigo na začetki 20. stoletja, štero je Avgust Pavel prevedo pred drügo svetovno bojno. Depa ta pripovest je tüdi gnes aktualna. V gnešnjom svejti so multinacionalne fabrike, baute. Globalizacija nas straši. V tom svejti prausen človek tö dostakrat zaman išče svojo pravico.

Pavlova či Judita je eške dobro nazaj ponila, gde je ta iža stala v Šoštanji. Od tistoga mau nej ojdlä tam, pa smo nej gvüšni bili, ka ižo najdemo. Srečo smo meli, ižo smo najšli. V iži pa gospau Šumer, šteroj je stara mati pripovedjala o Avgusti Pavli in njegovoj družini. Gospa Judita je znautra tö spoznala ram, vedela je, v šteroj iži je spala stara mati, pa v šteroj una s starišami.

Marija Kozar

Slavistično druženje na sombotelski univerzi

Na sombotelskem Univerzitetnem središču Savaria je dolgoletna tradicija, da prirejajo v okvirih Inštituta za slovansko filologijo vsaj letno enkrat strokovne večere, na katerih sodelujejo tako študentje kakor profesorji s kateder za ruski, hrvaški in slovenski jezik.

Letošnjega večera – na dan svetega Miklavža – so se udeležili tudi srednješolci, ki nameravajo svoje izobraževanje nadaljevati na slavističnih smereh. Srečanje je z izvedbo priljubljenih ruskih melodij na orglicah odprl *dr. Péter Gadányi*. Med pesmimi smo lahko prisluhnili tudi na primer »Podmoskovskim večerom«, ki so jih nekateri spremljali s petjem. Dogodka se je udeležil tudi predsednik-prorektor Univerzitetnega središča Savaria (NyME-SEK) *prof. dr. Karel Gadányi*.

Sledila so predavanja – deloma potopisi – študentov slavistike, ki so za določen čas študirali v matičnih državah. Ena od študentk rusistike je tri mesece preživela v prestolnici Marijske republike, v Joškar-Oli. (Tako se imenuje tudi eno od stanovanjskih naselij v Sombotelu, kakor najdemo tudi v pobratenem marijskem mestu naselje Szombathely). Tamkaj se trudijo za ohranjanje svojega neruskega jezika, nekatere profesorice predavajo celo v nošah. Kot zanimivost smo izvedeli, da je veliko marijske mladine sodelovalo pri odpravljanju posledic černobilske katastrofe, zaradi česar so zgodaj umirali.

Študent kroatistike *Dávid Jáni* je tri mesece preživel v Zagrebu. Predstavil je način kandidiranja za štipendije in podal koristne nasvete vsem študentom, ki želijo del svojega študija opraviti v hrvaški prestolnici (tekoči račun, policija, študentska prehrana, promet in namestitve).

Spregovoril je tudi o bogati kulturni ponudbi Zagreba, ki sega od gledališč, muzejev in ekskurzij do folklornih delavnic. Opazil je tudi, da v hrvaško prestolnico prihajajo predvsem iz Južne Amerike in Kanade.

Slovensko katedro je tokrat zastopal *Ádám Cseke*, študent 2. letnika. Zbranim je na splošno predstavil Slove-

v poznavanju romana Ob-
lomov pisatelja *Gončarova*. Srednješolci so si na to temo ogledali film, študentje so prebrali roman. Skoraj vsaka od sedmih skupin je dosegla visoko število točk.

Po krajšem odmoru, v katerem so postregli s čajem in domačimi pecivi, je bila na vrsti predstavitev slovenske sladice: prekmurske gibanice.

Številno občinstvo na slavističnem večeru

nijo, med drugim tudi nje-
no geografsko raznolikost. Udeležil se je 48. Seminarja slovenskega jezika, literature in kulture v Ljubljani, ki ga je letos obiskovalo nad 300 interesentov iz 26 držav. Dva tedna so preživeli v šolskih

ce. Predavateljica na Katedri za slovenski jezik in književnost *Ibolya Dončec Merkli* je najprej predvajala kratek film o pripravi te znamenite prekmurske dobrote, nato pa podala nekaj zanimivejših informacij. Omenila je tudi,

Hrvaško-slovenski improvizirani zborček

klopek in ob večernih kulturnih druženjih. Študent je nato s pomočjo projekcije fotografij predstavil še znamenitosti Ljubljane in Kranja. Sledil je krajši kviz za mešane skupine srednješolcev in študentov, ki so se pomerili

da gibanica »nastopa« v romanu *Miška Kranjca*, nato pa vsem prisotnim ponudila nekaj grizljajev te sladice. V drugem delu smo slišali še nekaj predstavitev-potopisov. Eden od študentov rusistike *Zsolt Sebestyén* se je udeležil

konference ob 80. obletnici rojstva znamenitega režiserja *Andreja Tarkovskega*, je pa zelo plastično predstavil tudi utrip Moskve. Videli smo posnetke Rdečega trga, Kremlja, rokodelske tržnice, nekdanjega sedeža KGB-ja, sta pa s profesorjem obiskala seveda tudi točke, povezane z ruskim režiserjem.

Rusistki *Borbála Eőry-Tóth in Tünde Szabó* sta obiskali mesto Grodno v Belorusiji. Njuna najbolj zanimiva izkušnja je bila, da živi domača mladina kot zaprta skupnost in pravzaprav nimajo žive predstave o državah zahodno od njihove. Sicer pa je mesto stičišče pravoslavne, katoliške in židovske kulture, je pa tudi rojstni kraj vojvode *Istvána Báthoryja* in poljskega pesnika *Mickiewicza*. Je značilno, da so na konferenci v pretežni meri govorili rusko, le po eden Belorus in Ukrajinec sta se znašla, da sta se oklenila svoje materinščine.

Strokovni del programa se je zaključil s predstavitvijo podiplomskega študenta rusistike *Csabe Simándija*, ki obravnava v svoji disertaciji postmodernističnega sodobnega ruskega pisatelja *Viktorja Pelevina*. Le-ta piše o travmah postsovjetskih generacij in tudi o nekakšnih »vampirskih imperijah«. V njegovih delih pride do izraza filozofska in književna medbesedilnost.

Večer se je zaključil z nastopom »hrvaško-slovenskega zborčka«, ki je bil sestavljen iz študentov in profesorjev obeh omenjenih kateder. (Na kitari je zbor spemljal *dr. Tamás Krékity*, na klaviaturi pa *Dušan Mukič*). Navzoči so lahko sodelovali pri petju in slišali, kako je nekdo že »cilega života tija samo nju«, pravo veselje pa se je rodilo, ko je slovenski »regiment odšel po cesti«.

-dm-

... DO MADŽARSKE

Parlament sprejel državni proračun za leto 2013

12. decembra je madžarski parlament z 248 glasovi za in 79 glasovi proti sprejel proračun za leto 2013. Leta 2013 se bo proračunski primanjkljaj znižal na 2,7 odstotka BDP. Proračun računa z 0,9-odstotno rastjo bruto domačega proizvoda in z 5,2-odstotno inflacijo. Vlada računa s tem, da bo naslednje leto Evropska unija prekinila postopek proti Madžarski zaradi previsokega proračunskega primankljaja.

Med dosedanjimi premieri najbolj nezadovoljni z Orbánom

Po javnomnenjski raziskavi Tárki-ja je dobil vsak dosednji predsednik vlade od leta 1990 slabšo oceno kot tri. Volivci so njihovo delo ocenjevali s šolskimi ocenami od 1 do 5. Slabo oceno je dobilo sedanje vladanje Viktorja Orbána, kajti njegovo delo je več kot polovica vprašanih ocenila z enko ali dvojko. Najboljšo oceno po tej lestvici sta dobila Gyula Horn (3,3) in Gordon Bajnai (3,2). Vprašani so najmanj zadovoljni z Orbánom, z njegovim delom je nezadovoljnih 57 odstotkov anketirancev, sledi mu Ferenc Gyurcsány (52 %).

Zanimivo je, da je bil prvi mandat (2000-2004) Orbána uspešnejši kot sedanji (2012-), tako ocenjujejo tudi privrženci njegove stranke. Za prvi mandat je dobil prav dobro oceno od osmih volivcev izmed desetih, za drugi mandat pa le od šestih.

Naslednja številka že v letu 2013

Obveščamo bralce, da bo naslednja številka našega časopisa izšla 3. januarja 2013. Vsem našim bralcem se zahvaljujemo za dosedanje zvestobo, nanje računamo tudi v naslednjem letu. V imenu stalnih sodelavcev našega uredništva (Karči Holec, Brigita Korpič, Marijana Sukič) vam želimo vesele božične praznike ter srečno in uspešno novo leto.

Ka se je godilo pa ka smo napravili na Slovenski zvezi leta 2012?

Zveza Slovencev na Madžarskem se trudi na tejm, aj se ohrani porabska kultura in materni gezik. Tak je tau bilau leta 2012 tō, da smo meli različne programe, razstave, prireditve za več generacij. Začetka leta smo svetili slovenski kulturni svetek, gde so nastaupile vse odrasle kulturne skupine. Komorni zbor Monošter pa folkloristke FS upokojenk sta mela svoj samostojni program v Varaši. Meli smo dva koncerta, ednoga resne glasbe v okviru Glasbenega maja, gde je gorstaupila pianistka Rita Kinka v Monoštri, drugi koncert smo meli na kresno nauč na Gorenjom Seniki, gde je spejvala pevka Tanja Žagar.

XI. Mednarodna likovna kolonija, stero smo vküper pripravili z Galerijo Muzejem Lendava, na šteroj je delalo 7 umetnikov iz Slovenije, Madžarske, Hrvaške, Avstrije pa Čila, smo meli na začetki augusta.

Kak vsigdar, tau leto so se tō z nauvo igro nutpokazali števanovski gledališčniki, Veseli pajdaši. Novembra se je na srečanju ljudski pevcev in godcov nutpokazalo 10 skupin, štere so prišle iz Slovenije, Porabja pa Slovenci iz Sombotele pa Budimpešte.

Poskrbeli smo se tūdi za otroške pa družinske programe. Meseca aprila smo za dolnjeseniške, gornjeseniške pa sakalovske malčke meli na Dolenjom Seniki gledališko predstavo z naslovom Zajček Zlatko. Oprvin smo organizirali srečanje porabskih slovenski družin v Monoštri. Vleta je biu slovenski jezikovni tabor v Pirani (Jezikovne počitnice) vküper z Zavodom za šolstvo Murska Sobota. Geseni so družine pa mladi prišli na prireditev Barve in radosti porabske jeseni. Letos sta se dva šaulara udeležila 42. mednarodne likovne kolonije mladih v Doberdobu (Italija). Na športnem področji smo le-

tos osmikrat organizirali maraton Lipa z biciklini, mladi futbolisti Športnoga društva Slovenska ves so zastaupali Porabje na mednarodnom športnom srečanju v Novem mestu, mladi tekmovalci z Gorenjoga Senika, Števano-

več krajov Slovenije, Italije pa Vogrskoga. Zvün pripravlanja programov smo odrasle pa otroške kulturne skupine gordržali pa pomagali pri njinom deli. Za seniško folklorno skupino smo dali pripraviti nauvo nošo s pomočjav Jav-

stere so do konca leta vsevküper 98 nastopov mele. MePZ Avgust Pavel Gorenji Senik 9, FS Gorenji Senik 8, Ljudski pevci Gorenji Senik 8, Sakalovska folklor 9, Komorni zbor v Varaši 8, Varaške ljudske pevke 8, gledališka sku-

per melo 40 nastopov, senička folklor 3, pevski zborček 8, gledališka skupina 10, števanovska folklor 6, pevski zborček 11 pa sakalovska folklor 2.

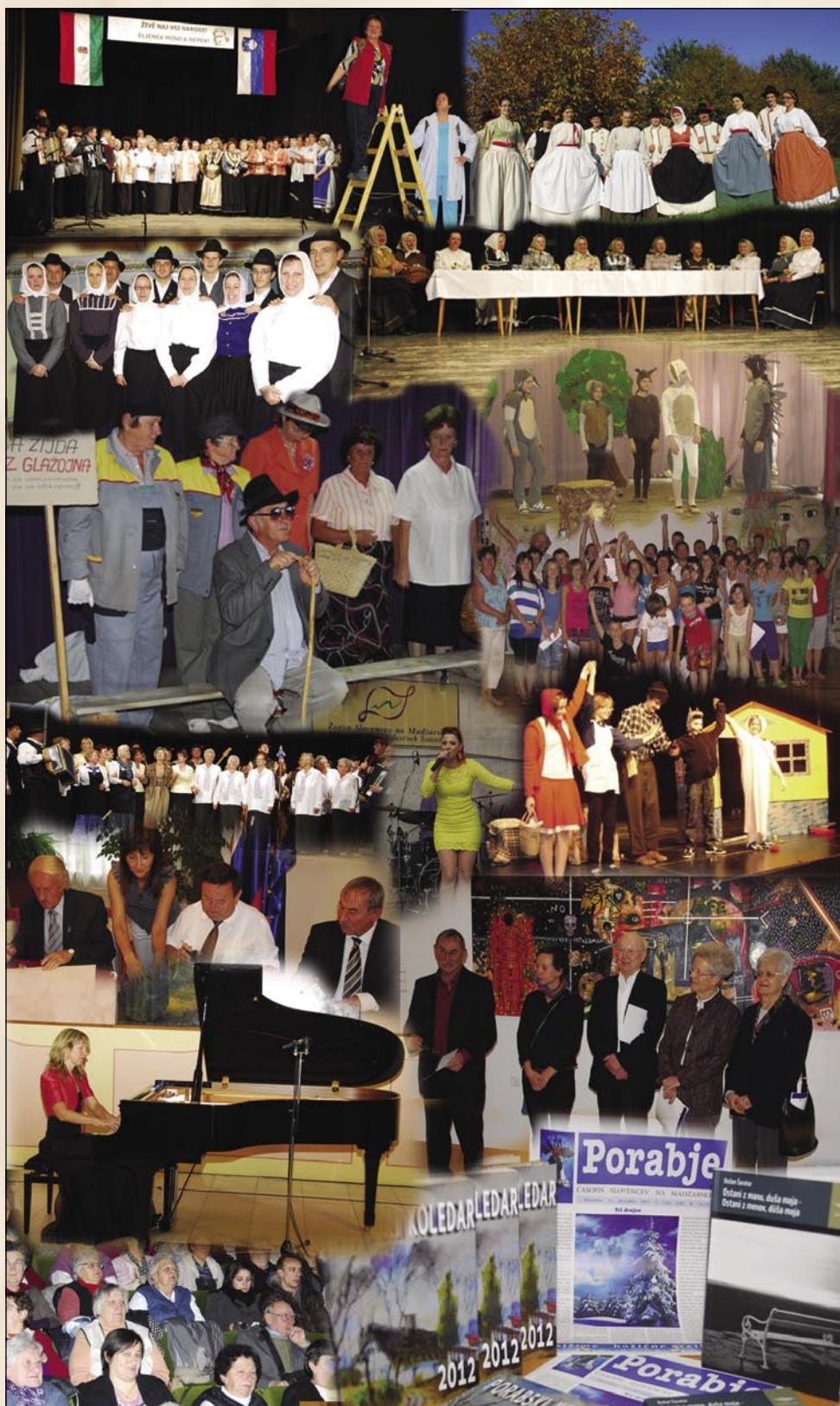
Na števanovskoj šauli cejo leto dela lončarski krožek, gde mlajši različne posaude napravijo z gline. Več skupin se je glasilo na revije pa na mednarodne festivale v Sloveniji pa na Vogrskon. Gledališčniki Seniške zvezdice so s svojo igrov gorsaupili na območni reviji v Murski Soboti, gde so dober rezultat dosegili pa so leko sodelovali na regijskem festivalu v Ljutomeru. Za tau, ka skupine na odri nutpokažejo svoje delo, znanje, se leko zahvalimo pa čestitamo vsem mentorom, vodjam, aktivistom pa muzikantom.

Ka se godi cejo leto v Porabji, kak na političnom tak na kulturnom področji, s tem vas seznanijo slovenske novine Porabje, na konci leta pa letopis Slovencev na Vogrskom, Porabski koledar. Za letošnji knjižni dar smo vküper z Založbo Franc-Franc iz Murske Sobote pripravili prpovejst Štefana Kardoša Zajčja sled v knjižnoj pa v domanjoj rečji.

Mejseca februara smo meli občni zbor, gda smo sprejeli poročilo o delovanji pa gospodarjenji Zveze za leto 2011, za leto 2012 proračun pa letni program Zveze. Pripravili smo 5 djilejšov predsedstva Zveze, ranč tak za nadzorno komisijo. Zavolo gospodarske krize je biu v leti 2012 tūdi Zvezin proračun (költségvetés) za 10% menksi, zatok smo se na djilejšaj tak odlaučili, ka vsepovsedik nazaj moramo vzeti penez pa tak gazdūvati.

Vüpamo, ka smo letos tūdi leko ponidili takše programe, prireditve na šteraj ste se dobro počūtili. Hvala vsakšoma, šteri ste nam pomagali, zatok ka vsakša mala pomauč je za nas velkoga pomena.

Gyöngyi Bajzek
sekretarka ZSM

vec pa z Varaša so špilali na Žogariji v Monoštri. Cejo leto smo meli različne likovne razstave v Slovenskom daumi. Umetniki so prišli iz

nega sklada RS za kulturne dejavnosti. Pripravili, organizirali smo vse poti skupin za nastope. Odrasli skupin pri Zvezi je 10,

pina Duo Fodor 8, folklorna skupina upokojenk 8, števanovski Veseli pajdaši 18, števanovske ljudske pevke 14. Šest mlašeči skupin je vsevkü-

Meni dojde, če v televiziji vidim

Od šestdeseti lejt naprej je z vesnic dosta lidi v Varaš odišlo, zato ka so v fabrikaj daubili delo, pa etak se je te nej trbelo vsakši den z autobusom voziti. S tejm, ka so v Varaš prišli, so pavrsko delo tō doladali, maro so odali, njive so prazne ostale. Dapa biu je taši, šteri za volo tau-ga, ka je v Varaš prišo, ranč tak tadale gazdūvo ali ešče bola, kak če bi na vesi austo. Sejčarski Margit, po možej Nagy Józsefné od sedemdeseti lejt naprej v Varaši, v Trauštji živejo pa ešče gnesden majo krave. Zaka je nej v fabriko odla, zaka je raj tadale pavar-kinja ostala, od tauga sem go spitavo eden zranjek, gda je ranč zgotauvila s polaganjom.

- *Margit, zaka ste si vi tak mislili, ka neta v fabriko odli, bola te krave držali?*

»Nej, meni nikdar nej bilau tau na pameti, ka bi v fabriko ūšla delat. Mi smo že tak zidali, ka včasim smo štale tō vcujnaprajli. Mauž je odo delat, dapa dja sem vsigdar doma bila z marov, ranč tak, kak če bi doma v Števanovci gazdūvala.«

- *Kak ste tau ladali?*

»Mujs je bilau, drūgo pa tau, ka dja živino spoj rada mam, leko so tau krave, svi-nje ali kokakuši, pa ranč tak je s tejm moj mauž tō. Pa on je ranč nej od tec, liki z županije Zala, z edne male vesi, štera se tak zové, ka Csehi.«

- *Kak tau, ka ste sé v Varaš prišli, vejpa v Števanovci doma ste meli štale pa vse drūgo, ka je k tauma trbe-lo, ka maro držite?*

»Zato sva müva v Varaš prišla, ka sem dja doma ešče mejla enga brata, pa tak bilau, ka on ostane doma. Tak so te stariške sedemdesetpetoga nam pomagali tū v Taruški zidati ram na taum ogradi. Te je ešče tū nej bilau ramov, samo naš, tej drūgi so se že vse sledkar zozidali kauli nas. Najprvin smo

ram zozidali, potistim štale, škedenj, da smo pa s tejm zgotauvili, te smo ešče eden nauvi traktor tjōjpili. Tak ka müva sva se cejlak kreda dja-la na tau, ka va maro držala. Najprvin smo edno kravov

Sejčarski Margit z možaum

začnili, te dvej, štiri, šest na slejdnje smo pa petnajset meli. Te je že zato redno trbe-lo delati, dapa meni se je tau vidlo, zato ka sem se dja na tau narodila. Gda sem ešče tak mala bila, ka sem se ranč vō s trave nej vidla, sem že krave pasla, sledkar sem pa že z rokauv dojila.«

- *Tū v Trauštji, gda ste pet-najset krav meli, ste ešče tō z rokauv dojili?*

»Nej, te smo že meli mašin za tau, tjōjpili smo kosilnico, balerko, mašin za obračati, pa te ešče tri traktore vcuj.«

- *Gde ste meli telko grūnta, zato ka za petnajset krav že dosta sena trbej.*

»Sprvoga smo ešče v Števanovci tū kosili, cejlo Furdjanino pa sonžete, smo vse sé zvozili, v Varaši smo meli svojo pa te ešče v arendi smo tū kosili.«

- *Te se je ešče splačalo krave meti?*

»Vejš, ka se je splačalo, ovak bi nej meli petnajset krav.

Zdaj je tau že dosta žmetnejše, dapa tau je velka sreča, ka mlejko zato zdaj že pa leko odamo, tak ka sé k nam, k rama pridejo. Zdaj že samo pet krav mam, dapa tistoga reda smo mi na den 120

litrov mlejka doladali, na konci mejseca so tau lepi pejnzejge bili. Zdaj, če vse vkūpzračunamo, ka ceringe mam, leko povejm, ka dosta ne ostane. Če pa ešče tau gledamo, ka nejmaš nej pet-ka pa nej svetka, zato ka polagati je moraš, te se pa spoj nej.«

- *Zazranka gda stanete?*

»V šestoj vōri že začnemo polagati, vleti je ležej, zato ka mam tašo ograjo naprav-lano pa tam se pasejo do večera, tašoga reda nišo brigo nejmam, samo dojimo.«

- *Kak ste meli čas deco gor-raniti, da ste telko krav pa brige meli?*

»Gda sta maliva bila dateta, te je fejest težko bilau, dapa dja sem se nikdar nej žaur-gala. Te sem ešče bola mla-da bila pa več mauči sem mejla kak zdaj. Mlajše sem rada mejla pa pavarso delo se je meni tō vidlo. Če bi nej mejla volau za pavra biti, te bi gvūšno ka nej ladala tau

delati. Meni je nikdar nej na pamet prišlo, ka bi nikan v fabriko ūšla delat. Gda sem ešče v Števanovci bila, te sem pošto nosila, potistim sem rodila, pa od tistoga mau se z marov spravlam.«

- *Gda ste nosili pošto?*

»Od šestdesetsedmoga leta do sedemdesetdrūgoga, potistim pa sem te tak rodila.«

- *Gde ste nosili pošto?*

»Dja sem v Otkauvce pa v Andovce nosila pošto. Tau je tū nej bilau leko delo, gda je v zimi v tistom velkom snejgi trbelo po brgaj gora pa tado-la odti, dočas, ka sem kauli prišla, sem vse odnamogla.«

- *Ka mislite, sin pa hčer ta tau gazdijo tadale pelala?*

»Tak mislim, ka se tejva že s tejm neta spavlala. Pojep je tišlar, ma edno veliko delav-nico, gde štirinajset zaposle-nih delavcov ma, on nej časa pa volé nejma za tau, ka bi pavar bijo. Hči v Avstrijo odi delat, tak ka müva ešče par lejt va tau delala, dočas va la-dala, pa te tak mislim, ka vse fertik baude.«

- *Vi ali mauž povej prvin tau, ka zdaj pa te odamo krave?*

»Tak mislim, ka dja baudem tista, štera de do slejdnjoga

vōdržala, zato ka name kra-ve veselijo. Če pet ranč neva mela, gda več neva ladala, dapa edno si zato njava za svoj tau, kakkoli stariva bau-deva.«

- *Kak je pa te, gda kravo doladate, tašoga reda zato skonzate gratajo oči, nej?*

»Ranč ne guči, tau je zame fejest strašno, ešče zdaj mi skonze vōpridejo. Vejš, kak je tau lagvo, gda edno kravo deset ali še več lejt držiš, pa te go doladaš. Kak če bi svojo dejte tadau. Dja vsakšo stvar spoj fejest rada mam, dočas nikam nédem, ka je ne spo-lagam, vsigdar so oni prvi, pa samo potistim sem dja na vrsti.«

- *Vi ste tak, ka če bi baute vse zaprle, te bi tō nej mrli od glada, zato ka bi meli vse, od mesa do pšenice.*

»Mi mam vse, svinje, kokau-ši, kromče, djaice, dočas ka leko delava, dočas se nama pa mlajšom tašoga nej trbej bojati, ka baude, če baute za-prejo.«

- *Tau je zato dosta dela, ka živino držite, gda leko te vi počivate ali deta kama?*

»Mi nikam nédemo, dapa meni ne fali, zato ka sem se dja k tauma tak vcujvzela. Dja sem najraj doma, meni dojde, če v televiziji vidim maurdja pa lejpe pokrajine.«

- *Kak se vi kreda dejvate na božič?*

»Najprvin pečemo, te na-slejdnje kūjemo, pa se vese-limo, ka smo vkūper. Tau je nam veselo, dapa najbola vnukom. Tašoga reda kaulak krispana stanemo, pa ka nas je, vsi ga začnemo okinčati. Pri nas ešče krave, svinje, kokauši pa psavge znajo, ka je božič, zato ka tašoga reda njim tō baukšo djesti pola-gam.«

- *Sto de pri vas v gauštjo krispan sekat?*

»Pri nas je vsigdar tak, ka naš dejdek je Jezuš, šteri krispan domau prinesé.«

Karči Holec

Milan Vincetič

Cejli sam drgeto od mraza, pa si itak nejsam natekno niti rokajc niti aube. Celou tak tenke štrumfe sam meo, ka mi je sklačeni snejg zraso skouz podplate. V lica pa sam bijo cejli repejči, pa nej zatou, ka so pouleg kūjali vino, liki zatou, ka je čista pouleg mené Jelka odavala krispane. Če sam se ges delo, ka mi zima ne more priti do živoga, je ona nosila debelo kučmo, ka me je spominjala na rusko grofico, pa tudi v roké si je skouz fudala, či gli je mejla podložene rokajce.

»No, Francuz, va mela gnes kaj šefta?« me je podraždjila, gda so se oudprle zadnje dveri kombija, punoga srebrnih pa zelenih djeličov. Od tistoga mau, ka je čula za moje francusko imé Noel, ka pomejni po francusko božič, me je zvala Francuz.

»Ti, mon garçon,« me je čeduže bole vrtela na malom prsti, »kak leko odavaš té božični kinč, šteroga ne boš nigdar oudo ... Pogledni, té tvoje zlate pa pijsane kruglice so že iz moude, pa tudi té cukur pa plastične zvezde ne bi niti petlar kūpo ... Té lesene djaslice pa ti je gvušno napravo veški tišlar, šteri ne vej držati v rokaj niti žage ali pa si si je sam vōzrezo na paši z būkovoga pena.«

Nejsam mogo vōrvati svojim, še menje njenim očam: njoj so djeliči sfalili v dobri vōri, pa ešče tiste, šteri so bili škrbina, je oudala za med. Pa nej za tōrškoga, šteroga so odavali malo dale od naja, liki za takši pejnez, ka ga ges nejsam doubou cejli keden.

Vsigdar, gda je mejla samo malo časa, se je privrtejla k

meni pa prebejrila moj kinč. Kruglice je vrtejla kak cirkušantka: nagnouk sam jih vido, drūgič so se že znajšle v njenoj žepki pod dugim zakapčnim kaputom. Požejro sam je kak mlajši vleti sladoled, šteroga jim neščejo kūpiti: bila je cejla navrejša, velejla mi je, naj ji fudam v roké, naj ji fudam tudi za vūje pa po guti, ar njo strašno zebé, pa nej samo od mraza, liki od ...

»Lūbezni, mon chery,« se je špilala z meuv kak maček z mišjov. »Pa ne gledaj me kak tele v nouve dveri, vej pa nejsam pravila nika grešnoga! Pogledni, za tri dni pride na cejli svejt lūbezen, štera de v srci Božoga deteta. Znaš, vsakšo dejte je sad lūbezni, sveto dejte, štero pa pride té terek na svejt, pa nosi v sebi pouleg človeške tudi posvečeno lūbezen. A tou ti ne razmejš, ka si mošk-ki! Samo ženske razmejmo, ka se tou pravi roditi pa meti dejte, naši Sveti Devici je tou prišepno angel, ona pa nam! No, ka praviš?« me je ščipnila v lice.

Nejsam ji mogo odgovoriti, ar je gli te prišo prvi kūpec. Z njim pa mali pojbek, šteri mi je dopovedavo, ka je eti vido lokomotivo iz čokolade, štero bi on kcoj djao k djaslicam, ar ma oča tudi tou leto neje kūpo mali električni cug. »Stric jo je gvušno že oudo, mali,« je začno razkapati po mojom kinči.

»Kak bi oudo,« si mali neje dao dopovedati, »ar sam jo malo prlej vido! Bila je kak prava peč na paro, samo se neje z nje kadilo. Dokec si ti odo naokoli, pa se postavlo tam pri kūjanom vini, nišče neje se prišo kūpūvat ...«

»Mogouče pa se je sama odpelala,« se je oglasila Jelka. »Znaš, le petit garçon, cugom ne moreš nigdar vōrvati, ar te, gda jih čakaš, vsigdar prlej odidejo, gda pa jih ne nūčaš, pa ešče prlej pridejo ...«

Malomi pojbeki pa so se zaskuzile oči, či gli ma je oča sve-to oblūblo, ka de na vūzen dubo svoj električni cugec, šteri de vsigdar zafūčko, gda de zavozo na dugi visejči moust.

»Tou mi že skouz gučiš,« se je mali začno stepati, ka ma je mogo oča enoga za vūje dati, mene pa je stisnilo pri srcej, ar sam se spoumno, ka sam si tudi ges vsigdar želo cug na batrije, kakšnoga sam vido pri strici Slavkoji, šteri je si sam delo tak tovorne kak poutniške bagoune.

Drūgi den sva

zamenjala me-
sti: ges sam
odavo

nje-
ne djeliče,
ona pa
moj kinč.
Či gli k
meni nej-

so tak na gousto ojdli kak k njoj, mi je odavanje šlou kak namazano, pa tudi pri njoj se je stavilo več lidi kak pri meni. Ar je mejla v sebi neka več kak ges: pa nej samo tou, ka je bila lūšna dek-lina, pa mejla takšen smej, kak če bi trousila oreje, liki zatou, ka se je postavila za pult kak senca, štera se je oglasila samo te, gda je trbelo.

»No, vidiš, Francuz, kak se tou dela,« se je zglasila, gda se je

pri njoj stavila debela tetica, pa kūpila skoron vse visejče cukre pa kekse.

»Gnesden obejsijo na krispan samo nekšne žarnice, štere vseskriži svejtijo, ges pa ščem ešče po starinskem,« je prestapala. »Tudi té lesene djaslice mo kūpila, ar te, gda je bilou rojeno Bože dejtece, ešče neje bilou plastike. Ge pa ste že vildi, ka so bilé pri pavraj djasli v štali iz plastike! Vej pa bi jih krave pa ofce vse dojpogele,« je mlejla kak stari mlin.

Jelka pa je samo kumala pa mi počmigavala. Melo me je, ka bi jo kūšno na

njena lica, či gli bi
ona bila najbo-
le pri vo-

u li,
ka bi
jo po
fran-

cu-
sko. Pa
kak če bi raz-
bejrila moje
misli, se je,
gda je tetica
odšajdrala,

postavila pred mene pa mi nastavila lice.

»Pa mi ne bi dau rajši kakšnoga francuskoga,« me je stisnila za rokou.

»Francuskoga?« sam zadjeklao kak kūjani rak.

»Kakšen Francuz pa si, Noel, ka ne vejš, ka je tou le baisier francoise? No, takšen je,« se je priknela na moje čobe, pa me neje pistila, dokec mi skoron neje sfalilo sape.

Neka lūjdi se je obrnoulo, tisti

pojbeikov oča pa je samo zdigno posanco kūjanoga vina pa z lakejtom dregno vinskoga pajdaša.

»Vej pa nej biu za istino, samo sam ti ga ščela pokazati, kak sam ga vidla na televiziji. Tudi ges sam ga pred tebov ešče nej probala, zatou nejsam gvūšna, če je biu takšni, kak mora biti,« se je zasmejala.

»Te va pa ešče mogla probati,« sam gračūvo vse bole batriven.

»Samo te, gda boš grato pravi Francuz, nej samo po imeni,« me je pocukala za vūjo, z levo rokou pa segnola najprle med moj božični kinč, te pa pod moj léki kaput.

Na božični predvečer

je segnola tak globko pod pult, ka nejsam spoj vpa-met vzeo, gda je stao na pulti mali krispan. Na njom pa moj kinč: par rdečih kruglic, deset okroglih keksov pa zlatih cukrov, na vreji pa zvezda z ognjenim rejpom, štera mi je sfalila že prvi den.

»Vsigdar, gda sam prišla, sam ti neka vzejla, ka va tudi mūva neka mela od najnoga francuskoga božiča,« mi je vrouče stisnila rokou.

Pod djeličon pa je stala lokomotiva iz čokolade.

»Ovi pojbek bi jo bio ešče bole veseli, Jelka,« sam jo poboužo po lasaj.

Kak če bi ga nama poslo sam angel Gabrijel, se je vkūper s fejst nadejvanim očom, po šteroga ga je gvušno poslala mati, postavlo pred naja.

»Vzemi, pojbek,« sam ma potisno, či gli se je brano, lokomotivo iz čokoulade v roké, malomi pa so bole zasijale oči kak zvezda repatica, štera je gli te potūvala nad varašom, v šterom več nigdar nejsam srečo Jelke, ar se je, kak sam zvedo, odselila v Pariz, od kejc mi je poslala kejpec, kak zgle-da pravi francuski kūš.

**Kejpec kcoj namalala
Mateja Jakopič.**

Sombotelški mlajši tö žmetno čakali Miklauša

Dobri stari redeči pūšpek, sveti Miklauš, se po svoji pauti kalivrat po cejlom svejti vsikdar stavi pri slovenski mlajšaj v Somboteli tö. Tak je bilau tau letos tö, vnūki so žmetno čakali dobroga starca vküper s svojimi babicami pa dejdeki, šteri so dosta-dosta lejt nazaj s Porabja odišli v Somboteu krū slūžit.

Mlajši so čakali Miklauša s starimi starišami pa starišami

Je pa v Somboteli tau tö šega, ka kauli prve sobote v decembri, gda čakajo redečoga pūšpeka, Slovenska narodnostna samuprava vküppozove sombotelske Slovence na srečanje z lüstvom (közmeghallgatás). Na takši majo svētniki samouprave šegau, ka povejo, ka

se je začnilo s slovenskim balom, prvoga aprila so vküper z muzejskim družtvom odili pejški od Monoštra do jezera v Máriaujfalú v spomin Avgusta Pavla. Maja so je gorpoiskali Cankovčange, šteri so v Sárvár nesli venec v spomin slovenski lagerašov, njina glasbena skupina pa je igrala v Škanzeni.

Maja so na dnevi mater(ne rejči) babice, dejdeki pa vnūki vküper gučali slovensko pesem *Toneta Pavčka* Mama, junija so v Knjižnici Dániela Berzsenyija nutpokazali knige novinara pa prevajalca *Károlya Szilágyina*. Eške junija so na etnološkom tabori v okviru

Sombotelški Miklauš je s pomočnicov slatko talo

se je preminaučo leto godilo v organizaciji samouprave pa družstva, ka planerajo za prišesnje leto pa vöopitajo lüstvo, ka bi oni želejli ali ovak delali. Predsednica samouprave *Marija Kozar* je povödala, ka so vküper z družtvom meli 15 programov v leti 2012. Leto

projekta Doživetje prostora slovenski pa vogrski mlajši vküper spoznavali šege naši starcov. Prvo julijsko nedelo (štera je nedela po svejti razstrauseni Slovincov) so Sombotelčarge odišli na prauško na slovensko Štajersko. Pri meši so bili v cerkvi svetoga Martina v Šmartnom

pri Paki. Poglednili so eške Mozirski gaj z raužami, pa muzej o lesej pa gaušči v Nazarjaj. Gor so poiskali glavne varaše evropske kulture Maribor, Mursko Soboto pa Velenje, dale pa eške Šoštanj, gde je Avgust Pavel dojobračo edno pripoved *Ivana Cankara*. Augustuša so meli sombotelski Slovenci mešo v domanjoj cerkvi svetoga Martina s slovenskim plebanošom *Ferinom Merklinom*. Pri meši so bili eške Slovenci z Budimpešte cüj, šteri so zadvečerka spejvali v Škanzeni, večer pa si poglednili povorko (felvonulás) na Karnevali Savaria.

15. septembra so se Sombotelčarge odpelali na državno srečanje v Števanovce, za en keden pa so vküper z Nemcami, Rovatami pa Romi držali Narodnostni den v Škanzeni. Pri slovenskoj iži so rauže s papéra redile članice slovenskoga družstva, tam pa so se večer spejvale slovenske pesmi z domanjimi pa püconskimi goslari. (Slovenska cimprana iža v Muzejskoj vesi je letos svetila 10. oblejtnico zidanja.) Na konci septembra so Sombotelčarge gorpoiskali Andovčange (poglednili so Muzej Smidt, Park Saághy pa špilali paverske špile). Pevska skupina Sombotelške spominčice je mela dosta prob pa štiri nastope v leti 2012.

Predsednica samouprave je za drugo leto povödala, ka se pá začne s fašenskim balom, prejk leto pa bi pozvali soboške Madžare pa odišli v Andovce pa na Cankovo. Na prauško do šli, če dobijo za ceringo iz Slovenije. V leti 2013 de slovenska samouprava svetila 15. oblejtnico, družstvo pa djenau telko februara 2014. Sombotelške spominčice do drugo leto spejvale že 10 lejt. Samouprava bi zatok vödala prospekt s kejpami pa CD z eške 20 starimi porabskimi slovenskimi pesmimi. Med gučom so mlajši že sploj žmetno čakali svetoga Miklauša. Gda je té gnauk že donk prišo, so se ma mlajši lepau naglas slovenski poklonili: »Dober večer!« Miklauš je že

Joj, že je prišel med nas...

6. decembra so najmlajši v Števanovcih že od jutra čakali, da bo prišel Miklavž. Na ta dan smo se pripravljali že nekaj tednov. Imamo malo otrok v vrtcu, zato smo vsak dan morali ponavljati pesmi, ki smo jih zapeli in recitali Miklavžu. Ob desetih je prispel v vrtec rdeči možak,

ki je prinesel polno vrečo daril. Tiste male, ki še ne hodijo v vrtec, smo tudi povabili in tudi njim je prinesel Miklavž darila.

Iz vrtca se je napotil v šolo, škoda, da snega še ni bilo, zato je moral sani pustiti pri nas in je peš nadaljeval pot.

V šoli so ga že čakali učenci. S kratkim programom so ga pozdravili šolarji iz nižjih razredov. Potem je vsak dobil darilo. Prireditve je finančno podprla Slovenska narodnostna samouprava Števanovci.

Agica Holec, ravnateljica

trüden biu od duge poti, zatok je dojsedo na veuki leseni stolec, pa se malo tázaurdjo, kak ga vse čonte bolijo, pa kak dosta mlajšov more eške gorpoiskati. Od sombotelski mlajšov so k njemi oprvim staučili štirge vnūki Cser, šteri so sploj lepau povödali dve slovenski zimski, Miklaušovi pesmi (»Zimska«, »Bela pesmica«). Drugi mlajši so trnok nej steli pesmi gučati ali spejvati, depa skoro vsikši je nika namalo na papér s farbastimi klabajsi. Dobri redeči pūšpek je vsikšoga pobaužo pa prejkda mali dar, nika so dobili eške ništerni vözraščeni, šteri so prejk leto dosta delali za Slovence. Gda je Miklauš saloncuker talo, je najveške veseldje bilau. Za

slobaud so mlajši s svojimi babicami pa dejdeki kričali: »Vesel božič pa srečno novo leto!« Rdeči pūšpek Miklauš pa je brundo pod kecov: »Lahko noč!«, s svojim žaklom odplantivo vö s sobe pa se napauto na dugo paut dale k drugim mlajšam. (Sredstva za delovanje in programe je Sombotelška slovenska samouprava letos prejela iz državnega proračuna in kot podporo Mestne občine Sombotel. Slovensko kulturno društvo Avgust Pavel sta podprla Zveza Slovencev na Madžarskem in Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu. Obe organizaciji se zahvaljujeta za izkazano pomoč.)

-dm-

PRIPOVEJSTI VESELOGA FUDAŠA

Skur niške je nej vedo, kak se zové. Vsikši pa ga je pozno. Skur niške je nej vedo, kelko je star. Vsikši je samo vedo, ka je na toum svejti. Skur niške je nej sejo, gda je svoje fude raznok potegno. Skur niške je nej vedo, kak dolgo že igra. Niške pa je nej sneni grato, gda je začno pripovejdati svoje prpovejsti. Leko, ka so se za istino zgodile, leko pa, ka nej. Depa, vsigdar ostanejo prpovejsti veseloga fudaša.

Najdukša nouč

Veseli fudaš se je napravlo, ka de igrat za najdukšo nouč v leti. Ja, s svojo bando de šou v eno krčmo. Tan do držali muziko, čakalo de se nouvo leto. Gvüšno dosta lidi vküper pride. Eni do tam že večer, drugi pridejo po pounouči, ka do doma čakali nouvo leto. Tak dolgo se samo na kakšnom poštenom gostüvanji muzika čüje.

»Depa, tou je zato nej dobro delo. Tou, ka na takšen den muzikant mora v službi biti. Vsi so veseli, vsi plešejo, gejo, pidjejo, ti pa moraš skrb meti, aj se lidge dola ne stavijo,« so se zgučavali z veselim fudašom. »Lidge so na té den pa na tou nouč najraj s svojo družino. Vi, muzikanti pa vsikšo najbole dukšo nouč delate.« Veseli fudaš se je samo naraji smedjau. Uni ne razmejo, kak je tou gé. Na, tou, ka un držine nema, tou njim je poznano. Depa, muzikant je na toum svejti zatoga volo, ka igra. Un je na toum svejti zatoga volo, ka fude raznok vlači. Pa njim je tou povedo tö.

»Vejte, kak prsti srbijo pa pečejo, če ne morem s fudami gora stoupiti. Tou leko razmej samo muzikant ali pa vi, če vam eno mojo pripovejst povejm. Leko, te po tejm rejsan razmeli.«

Lidge kouli njega so nej prajli, ka ja, pa so nej prajli, ka nej.

»Ka zdaj?! Škete ali neškete? Ovak dem tadale.«

Tak nagnouk so vsi skur v eden glas škeli, aj njim dun povej, kak je tou gé s tejm pristami pa z vsejm drugim.

»Tou je bilou nin, nin, ka ge vejme kelko lej nazaj,« je začno. »Vse tou je najbole živa istina. Bole živa ne more biti. Sto mi ne vörvle, aj si vüje doj drži, ka nede poslušo. Bilou je dva tedna prva kak nouvo

leto vövdari. Bili smo na enoj muziki, veselico ali gostüvanje smo držali, nej vejme več. Vejme samo tou, ka je bilou trno mrzlo, ge pa vrouči od dugoga špilanja. Odišo sam tavô, ka se malo razladim, ka si malo odejnem. Tri, štiri vöre de eške trbelo fude vlačiti. Tak sam se lepou razlado, pa smo igrali tadale. Nin za eden teden me je začnol nut v guti nika na velki škrabati. Na drugi den sam več nej mogo nika dola požrejt, na tretji den pa sam že tak küjo, na, vročina me je küjala. Tak me je küjala, ka sam nej več mogo gora stanoti. Leko sam zato stano, depa, kuman sam ojdo. padar je domou k meni prišo.

»Tou pa nej mali betek. Vsefele betege si na sebe vzeu, mi je poslušo srce, plüjča pa vejn eške glavou. Deset dni mujs v posteli ostanoti! Če nede tak, kak sam zapovedo, boš ovak ležo tri mejsece, pa nej doma. V špitala boš mogo titi, ka ti beteg na plüjča vdari,« me je na red gemau.

Meni je vse lagvo gratalo. Kak aj deset dni ostanem v posteli, če pa je za tri dni staro leto? Pa sam njemi tou pravo tö.

»Ge sam svoje povedo! Če me ne 'š poslušo, te dam na postelo dola zvezati. Se razmejmot?!«

Ja, razmo sam ga. Depa, kak do tou lidge razmeli, gda moje fude nedo tam, kak bi mogle biti? Podje pa moški iz bande so eške isti večer k meni prišli. Oni so mi tö zapovedali, ka mujs moram v posteli ostanoti pa vratsva gemati. Vej do že brigo meli za muziko. Nede, kak bi moralo biti, depa, brigo do meli, ka de najboukše, kak leko.

Pomalek je prišlo staro leto. Tam nin do večēja mi je eške

dobro šlou. Gda pa sam vedo, kak moji podje že igrajo, se je začnol. Najprva so me začnoli prsti srbeti. Malo za tistim sem že žrdjave doubou, vse so me pekli. Depa, tou je eške nej vse. Eške je nej pounoč bila, me je začnol tejl boleti. Tak boleti, ka takšnoga nega. Pa vrouče poplate sam doubou, kak bi po gorsegretom asfalti ojdo. V kolenaj me je trgalo, eške zobgé so mi naraji gratali. Vse tou pa je nej pa nej pa nikak nej škelo minouti. Tisti moj beteg, zakoga volo sam mogo ležati, je nika nej prouti tomi betegi. Bole je pounoč skrak bila, bole je vse bolelo, po pounouči pa eške bole. Tak je vövidlo, ka nigdar ne premine. Molo sam se, aj čas bole brž tadé. Nej škeu titi! Bole sam se molo, bole pomalej je šou. Kak se je tou vleklo!«

Lidge so ga gledali, kak bi ga rejsan vse tou bolelo. Kak bi ga rejsan vse tou bolelo, tak živo njim je gučo.

»Pa je preminoulo?« so ga pitali.

»Je, preminoulo je,« je globko zdejno. »Tam nin kouli šeste vgojno je več nej peklo, je več nej bolelo. Na šesto so enjali igrati. Tak je z nami muzikati. Če ne moreš igrati, eške bole betežen grataš, kak si že betežen gé. Depa, aj vam povejm, tou je za mene bila najbole duga nouč. Nej samo v tistom starom pa nouvom leti. Tou je bila najbole duga nouč v cejlom mojom žitki.«

Tak je pripovejdo veseli fudaš pa enga nej bilou, ka bi njemi nej vörvo. Zatoga volo nej, ka se njemi je v očaj pokazalo, kak ga je tisto nouč najbole za istino bolelo. Bolelo, kak samo muzikanta leko boli.

Miki Roš

Dobrota

Prišla sta večer in noč. Deca in stari lidgé so jo že težko čakali. Pitali so se: »Ka smo tou leto kaj dobroga napravili? Če smo koga srečali, smo ga poglednoli pa ga kaj opitali?«

V iži na staroj klopi je biu stari ceker, v njem pa papir. Na njem je pisalo: »Dobrota se vsigdar povrne.«

Deca pa stariške so pred vrtaj iže čüli, ka se je stavila velka sveklošča. Tau je biu sveti Miklauž z angeli. Zacinkalo je, nika je zružilo pa vtihnili. Najšli so dosta darov. Med

seov so si gučali, ka je tou bila božja dobrota pa plačilo. Pa še: »Vse gé v nebesaj spisa no!«

Tilka Gider

Tudi v letu 2013 Vas vabimo na obisk POTUJOČE KNJIŽNICE

Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota.
Brezplačno Vam nudimo izposojno knjig, zvočnih in videokaset.
Gradivo si lahko izposodite za 14 dni.

Vaš kraj bomo obiskali

v ponedeljek, 14. in 28. januarja 2013
v ponedeljek, 11. in 25. februarja,
v ponedeljek, 11. in 25. marca,
v ponedeljek, 8. in 22. aprila,
v ponedeljek, 13. in 27. maja in
v ponedeljek, 10. junija.

ČAKAMO VAS

na Gornjem Seniku od 8.30-9.30 ure,
na Dolnjem Seniku od 9.40-10.10 ure,
v Sakalovcih od 10.20-10.40 ure,
v Števanovcih od 11.00-11.45 ure in
v Monoštru pri hotelu Lipa od 12.15-13.00 ure.

Radio Monošter
Tel. (36 94) 554-126
FM 106,6 MHz
FM 97,7 MHz

Vsakši den: 12.00 - 16.00

RTV SLO
PETEK, 21.12.2012, I. SPORED TVS

6.05 KULTURA, 6.15 ODMEVI, 7.00 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.15 MARTINA IN PTIČJE STRAŠILO, POUČNA ODDAJA ZA OTROKE, 10.25 BISEROGORA, LUTK. NAN., 10.40 PROFESOR PUSTOLOVEC, IGRANA NANIZANKA, 11.00 FIRBCOLOGI, MOZAIČNA ODDAJA ZA OTROKE, 11.20 V DOTIKU Z VODO, AVSTRAL.-NEMŠ. NAN., 12.00 POROČILA, 12.05 PANOPTIKUM, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.30 ŠPORTNIK LETA, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI – HIDAK, 15.50 ALEKS V ŽIVALSKEM KRALJESTVU, RIS., 15.55 POLICAJ ČRT, RIS., 16.05 MLADI LEONARDO, ANG. NAD., 16.45 DOBRA URA, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.15 DOBRA URA, 18.00 INFODROM, 18.05 RAZRED ZASE: POTOVANJA, 18.30 RISANKA, 18.45 DOBRA URA, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 20 LET DRŽAVNEGA ZBORA, 22.00 ODMEVI, VREME, KULTURA, ŠPORT, 23.05 POLNOČNI KLUB: VSAK DAN JE PRAZNIK, 0.15 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 1.05 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.30 INFOKANAL

PETEK, 21.12.2012, II. SPORED TVS

7.00 OTROŠKI PROGRAM: OPI, 8.00 OTROŠKI INFOKANAL, 8.50 INFODROM, 9.25 ZABAVNI INFOKANAL, 10.00 DOBRA URA, 11.25 DOBRO JUTRO, 14.05 SLOVENSKI VODNI KROG, DOK. NAN., 14.25 MARPURGI, DOK. FILM, 15.20 OSMI DAN, 15.50 SLEDI, ODDAJA TV MARIBOR, 16.15 RAD IGRAM NOGOMET, 16.50 MINUTE ZA ..., 17.25 MOSTOVI – HIDAK, 18.00 CRNO-BELI ČASI, 18.15 SLOVENSKI MAGAZIN, 18.45 KNJIGA MENE BRIGA, 19.05 MALI ŠIRNI SVET, ANG. NAD., 20.00 NA ZDRAVJE!, 21.25 STARŠI V MANJŠINI, ANG. NAN., 22.00 SCOTT IN BAILEY, ANG. NAD., 22.50 PARANORMALNO, AM. FILM, 0.10 KRIZA, AM.-IR. FILM, 1.55 ZABAVNI INFOKANAL

SOBOTA, 22.12.2012, I. SPORED TVS

6.00 KULTURA, 6.10 ODMEVI, 7.00 BINE, ODD. ZA GLUHONEME, 7.20 ALI ME POZNAŠ: JAZ SEM STENICA, 7.25 RADOVEDNI TAČEK, POUČNA ODDAJA, 7.40 BIBA SE GIBA, RIS., 8.00 ŽIVALI IZ KOCK, POUČNA ODDAJA, 8.05 STUDIO KRIŠKRAŠ, 8.25 KULTURNI BRLOG, 8.30 KASPER, NO! KARNEVAL, ODDAJA ZA OTROKE, 8.35 ČAROBNE ROKE, ODDAJA ZA OTROKE, 8.40 RIBIČ PEPE, POUČNA NANIZANKA, 9.00 FIRBCOLOGI, ODDAJA ZA OTROKE, 9.25 MALE SIVE CELICE, KVIZ, 10.30 VELIKO KOLO, KRATKI FILM, 10.45 POLNA HIŠA ŽIVALI, NEMŠ. NAN., 11.25 DROBTINICA: BOŽIČ PRIHAJA, DANSKI FILM, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.25 TEDNIK, 14.25 ALPE-DONAVA-JADRAN, 14.50 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 15.15 NA VRTU, ODDAJA TV MARIBOR, 15.45 VILLAGE FOLK - LJUDJE PODEŽELJA, 15.55 VARUHI KARIBSKIH ZAKLADOV, DOK. ODD., 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.15 SOBOTNO POPOLDNE, 18.30 OZARE, 18.40 RISANKA, 19.00 DNEVNIK, UTRIP, VREME, ŠPORT, 20.00 MOJA SLOVENIJA, DRUŽINSKI KVIZ, 21.40 KAJ SE JE ZGODILO, AM. FILM, 23.25 POROČILA, VREME, ŠPORT, 0.00 OGLAŠEVALCI, AM. NAD., 0.50 VARUHI KARIBSKIH ZAKLADOV, DOK. ODD., 1.45 OZARE, 1.50 DNEVNIK, UTRIP, VREME, ŠPORT, 2.40 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 3.05 INFOKANAL

SOBOTA, 22.12.2012, II. SPORED TVS

8.30 SKOZI ČAS, 9.00 KAKO ŽIVLJENJE OPONAŠA ŠAH: POGOVOR Z GARIJEM KASPAROVOM, 10.25 BOBBY IN BORIS, POSNETEK GLEDALIŠKE IGRE SNG DRAMA LJUBLJANA, 12.45 SLOVENC V ITALIJI, 13.20 UNIVERZA, 13.45 OSMI DAN, 14.15 POSEBNA PONUDBA, 14.40 PLANET ŠPORT, 15.15 NOGOMET: FIFA MAGAZIN, 15.45 ŠPORTNIK LETA, 17.25 ODBOJKA: FINALE POKALA SLOVENIJE (Ž), 19.25 ŠPORTNI IZZIV, 20.00 BROWNINGOV PREVOD, ANG. FILM, 21.30 MED VALOVI, 22.00 BOTRSTVO IN IME VALA 202, 23.00 ARITMIJA, 23.30 BRANE RONČEL IZZA ODRA, 0.55 ZABAVNI INFOKANAL

NEDELJA, 23.12.2012, I. SPORED TVS

7.00 PIKIJEV ČAROBNI BOŽIČ, RIS. FILM, 7.25 AVA, RIKO, TEO, RIS., 7.35 BALI, RIS., 7.45 OLIVIJA, RIS., 8.00 PRI SLONOVIH: BOŽIČ GOSPODA MALIJA, RIS., 8.10 OZI BU, RIS. FILM, 8.30 NODI REŠI BOŽIČ, RIS. FILM, 9.00 DRUGA ZVEZDA Z LEVE, RIS. FILM, 9.25 SNEŽENI MOŽ, RIS. FILM, 9.50 ZVERJAŠČEK, RIS. FILM, 10.20 POLNA HIŠA ŽIVALI, NEMŠ. NAN., 10.50 PRISLUHNI MO TIŠINI, 11.20 OZARE, 11.25 OBZORJA DUHA, 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.25 NA ZDRAVJE!, 15.20 ČUDEŽNA VARUŠKA, AM. FILM, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.15 SODOBNA DRUŽINA, AM. NAD., 17.40 UGANI, KDO PRIDE NA VEČERJO, 18.40 RISANKA, 19.00 DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, VREME, ŠPORT, 20.05 TITTO, ZADNJE PRIČE OPOROKE, DOK. SER., 21.05 MARIBOR 2012 – KULTURA IN DRUŽBA NAŠEGA ČASA, 21.55 KULTURNI VRHOVI, DOK. SER., 22.30 POROČILA, 23.10 SINOV ANARHIJE, AM. NAD., 23.55 ALPE-DONAVA-JADRAN, 0.20 DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, VREME, ŠPORT, 1.15 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.40 INFOKANAL

NEDELJA, 23.12.2012, II. SPORED TVS

8.40 SKOZI ČAS, 9.05 GLOBUS HD, 9.35 MINUTE ZA ..., 10.05 ALPE-DONAVA-JADRAN, 10.35 TURBULENCA, 11.05 GLASBENA MATINEJA, 11.50 SEVIQČ BREŽICE, JANEZ KRSTNIK DOLAR: MISSA VIENNENSIS – DUNAJSKA MAŠA, 13.20 RAD IGRAM NOGOMET, 14.05 FRANCIŠEK – BRAT VSEM, DOK. FILM, 15.05 FESTIVAL SLOVENSKE DOMOLJUBNE PESMI "MATI DOMOVINA", 17.00 JOŽEF IZ NAZARETA, KOPRODUKCIJSKI FILM, 18.35 STARŠI

V MANJŠINI - BOŽIČ, POSEBNA EPIZODA ANGLESKE NANIZANKE, 19.15 BILO JE ..., 19.50 ŽREBANJE LOTA, 20.00 BOŽIČNA VEČERJA, SLOV. FILM, 20.55 DOSJE: SLOVENSKI PLEBISCIT, 21.55 IZPOVEDI EKOTERORISTA, DOK. ODD., 23.25 CITY FOLK - LJUDJE EVROPSKIH MEST, DOK. SER., 23.50 DARKO SINKO: DEDEK MRAZ, KRATKI FILM, 0.10 ZABAVNI INFOKANAL

PONEDELJEK, 24.12.2012, I. SPORED TVS

6.25 UTRIP, 6.40 ZRCALO TEDNA, 7.00 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.05 AFRIŠKE PRAVLJICE, 10.15 IZ POPOTNE TORBE: BOŽIČNO DREVO, 10.35 RADOVEDNI TAČEK, POUČNA ODDAJA, 10.50 ANICA, OTR. NAN., 11.15 SPREHODI V NARAVO, 11.35 MUZOZLET, KIPARJENJE NA FORMA VIVI, 12.00 POROČILA, 12.05 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.30 POLNOČNI KLUB, 15.00 POROČILA, 15.10 DOBER DAN, KOROŠKA, 15.40 BALI, RIS., 15.55 ŽAMETEK, RIS., 16.05 PIM IN POM, RIS., 16.10 STUDIO KRIŠKRAŠ, 16.35 KULTURNI BRLOG, 16.45 DOBRA URA, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.15 DOBRA URA, 18.00 INFODROM, 18.05 DOBRA URA, 18.35 RISANKA, 18.45 DOBRA URA, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.05 BOŽIČ V DRUGEM MESTU, AM. FILM, 21.40 BOŽIČNI KONCERT SIMFONIKOV RTV SLOVENIJA, 22.55 HRESTAČ - BOŽIČNA ZGODBA, VELIKI PAS DE DEUX, 23.10 BOŽIČ V POSTJOJSKI JAMI: MLADINSKI PEVSKI ZBOR RTV SLOVENIJA IN OTROŠKI ZBOR PRAŠKE FILHARMONIJE, 23.45 POLNOČNICA, PRENOS IZ ŽUPNIJE SVETEGA KRIŽA V LJUBLJANI, 1.10 MARIJA MAGDALENA, KOPR. FILM, 2.45 DUHOVNI UTRIP, 2.55 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 3.45 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 4.15 INFOKANAL

PONEDELJEK, 24.12.2012, II. SPORED TVS

7.00 OTROŠKI PROGRAM: OPI, 10.00 INFODROM, 10.05 DOBRA URA, 11.25 DOBRO JUTRO, 14.45 DRAGE MOJE TOVARŠICE KUCHARICE, DOK. FILM, 15.35 MARIBOR 2012 – KULTURA IN DRUŽBA NAŠEGA ČASA, 16.25 VARUHI KARIBSKIH ZAKLADOV, DOK. ODD., 17.25 DOBER DAN, KOROŠKA, 17.55 PRAVA IDEJA!, 18.20 TO BO MOJ POKLIC, DOK. SER., 18.55 MALI ŠIRNI SVET, ANG. NAD., 19.50 ŽREBANJE 3X3 PLUS 6, 20.00 KONCERT WALDBÜHNE 2011, 21.15 ČUDEŽNI SVET G. MAGORIUMA, AM. FILM, 22.45 POROČNA MRZLICA V CAMPOBELLU, IT.-NEMŠ. FILM, 0.20 SLOVENSKA JAZZ SCENA, 1.30 ZABAVNI INFOKANAL

TOREK, 25.12.2012, I. SPORED TVS

7.00 TABALUGA IN LEO - BOŽIČNA DOGODIVŠČINA, RIS. FILM, 8.10 BOŽIČOV VAJENČEK, RIS., 8.20 ZGODBE IZ ŠKOLJKE: SREČNO NOVO LETO!, 8.30 STUDIO KRIŠKRAŠ, 8.55 KULTURNI BRLOG, 9.00 PRAVLJICA O SLADICAH IN POTICAH, 10.00 EVANGELIČANSKO BOŽIČNO BOGOSLUŽJE, PRENOS IZ MARIBORA, 11.00 NIKOLAJEVA LADJA, 11.50 URBİ ET ORBI: PAPEŽEVA BOŽIČNA POSLANICA MESTU IN SVETU, 12.30 BRAVO ORKESTER, A. VIVALDI: ŠTIRJE LETNI ČASI – ZIMA, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.30 BOŽIČ V POSTJOJSKI JAMI: MLADINSKI PEVSKI ZBOR RTV SLOVENIJA IN OTROŠKI ZBOR PRAŠKE FILHARMONIJE, 14.00 MEDVED, FR. FILM, 15.40 OZI BU, RIS. FILM, 16.05 RIBIČ PEPE, POUČNA NANIZANKA ZA OTROKE, 16.25 ZVERJAŠČEK, RIS. FILM, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.20 SADOVI NARAVE, DOK. ODD., 17.50 DUHEC, OTR. NAD., 18.40 RISANKA, 19.00 DNEVNIK, DNEVNIKOV IZBOR, VREME, ŠPORT, 20.00 JEZUSOVO ROJSTVO, ANG. FILM, 21.30 MADAGASKAR: SAMOSVOJA SKRIVNOST, DOK. ODD., 22.25 POROČILA, 22.40 OBA LA MOSKITOV, AM. FILM, 0.40 DNEVNIK, 1.05 DNEVNIKOV IZBOR, VREME, ŠPORT, 1.30 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.50 INFOKANAL

TOREK, 25.12.2012, II. SPORED TVS

10.00 ZAKLAD IZ MORSKIH GLOBIN, NORV. FILM, 11.15 INFODROM, 11.25 DOBRA, 12.45 MOJA SLOVENIJA, DRUŽINSKI KVIZ, 14.25 KULTURNI VRHOVI: KRIŽNA GORA NAD LOŽEM, DOK. SER., 14.55 MOSTOVI – HIDAK, 15.30 RIMSKE POČITNICE, AM. FILM, 17.25 VELIKI BOŽIČNI KONCERT GIMNAZIJE KRANJ, 18.55 MALI ŠIRNI SVET, ANG. NAD., 19.55 ŽREBANJE ASTRA, 20.00 POVESTI IN NOVELE 19. STOLETJA, FR. NANIZANKA, 21.00 IL DIVO, POSNETEK KONCERTA V LONDONU, 22.00 DOKUMENTARNA ODDAJA, 22.50 BRANE RONČEL IZZA ODRA, 23.50 ZABAVNI INFOKANAL

SREDA, 26.12.2012, I. SPORED TVS

7.00 KRAVICA KATKA, RIS., 7.05 ROLI POLI OLI, RIS., 7.15 TONI IN BONI, RIS., 7.20 PRIHAJA NODI, RIS., 7.30 RESNIČNA ZGODBA O BOŽIČKU, RIS. FILM, 7.55 BOŽIČOV VAJENČEK, RIS., 8.10 FRANČEK IN ZAKLAD ŽELVJEGA JEZERA, RIS. FILM, 9.20 GUMBEC IN RJAVEČEK, RIS. FILM, 9.45 BACEK JON, RIS., 9.55 RIBIČ PEPE, POUČNA NANIZANKA ZA OTROKE, 10.10 SKRIVNOST V SRČAJEM GNEZDU, PRAVLJICA ZA OTROKE, 11.00 MUZOZLET, SLIKANJE V ŠKOCJANSKEM ZATOKU, 11.25 SLOVENSKI VODNI KROG, DOK. NAN., 12.00 KUHAŠKA KNJIGA DR. ANGELE PISKERNIK, DOK. PORTRET, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.30 VSI PSI GREDO V NEBESA, KOPRODUKCIJSKI FILM, 15.10 MOSTOVI – HIDAK, 15.55 PUJSA PEPA – PEPIN BOŽIČ, RIS., 16.05 MALE SIVE CELICE, KVIZ, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.20 PEPINA ZGODBA, DOK. ODD., 17.50 DUHEC, OTR. NAD., 18.40 RISANKA, 19.00 DNEVNIK, 19.30 DNEVNIKOV IZBOR, 20.05 KRUHA IN IGER, SLOV. FILM, 21.40 CVETJE ZA VSE ČASE, 22.45 POROČILA, 23.05 TRENUTEK

VROČICE - PET MOZAIKOV SODOBNEGA PLESA V ENEM OGLEDALU: PETRA ZUPANČIČ, 23.15 GLASBENA VEČER, 0.25 DNEVNIK, DNEVNIKOV IZBOR, VREME, ŠPORT, 1.20 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.40 INFOKANAL

SREDA, 26.12.2012, II. SPORED TVS

9.00 PROSLAVA OB DNEVU SAMOSTOJNOSTI IN ENOTNOSTI, 12.15 SOBOTNO POPOLDNE, 13.30 MED VALOVI, 14.10 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 14.40 NA VRTU, 15.10 EVROPSKI MAGAZIN, 15.30 BOTRSTVO IN IME VALA 202, 16.50 PEPELKA, PRAVLJIČNI OPERNI FILM, 18.55 MALI ŠIRNI SVET, ANG. NAD., 19.50 ŽREBANJE LOTA, 20.00 KONCERT WALDBÜHNE 2011, 21.10 STARŠI V MANJŠINI - BOŽIČ, POSEBNA EPIZODA ANGLESKE NANIZANKE, 21.55 LAHKO NOČ IN SREČNO, AMERIŠKI ČB FILM, 23.25 DETEKTIV VIDOCQ, FRANCOŠKI FILM, 1.00 ZABAVNI INFOKANAL

ČETRTEK, 27.12.2012, I. SPORED TVS

7.00 DOBRO JUTRO, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 10.10 PRGIŠČE PRILJUBLJENIH PRAVLJIC: RDEČA KAPICA, LUTK. NAN., 10.25 MALE SIVE CELICE, KVIZ, 11.10 MUZOZLET, SLIKANJE V PORTOROŽU, 11.25 RAZRED ZASE: POTOVANJA, 12.00 POROČILA, 12.05 MUZIKA OD TRSTA DO TRBIŽA, DOK. FILM, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.30 APNENICA NA PRELOKI, DOK. FILM, 14.20 SLOVENSKI UTRINKI, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI – HIDAK, 15.40 ROLI POLI OLI, RIS., 15.50 OLIVIJA, RIS., 16.00 FIRBCOLOGI, MOZAIČNA ODDAJA ZA OTROKE, 16.25 MEGABITI ENERGIJE, DOK. ODD., 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.20 LIST IN CVET, DOK. ODD., 17.50 DUHEC: 3. DEL, OTR. NAD., 18.40 RISANKA, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 CVETJE V JESENI, SLOV. TV-NADALJEVANJA, 20.55 MADAGASKAR, DOK. ODD., 22.00 ODMEVI, VREME, KULTURA, ŠPORT, 23.00 OSMI DAN, 23.35 SVETO IN SVET, 0.25 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 1.15 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.40 INFOKANAL

ČETRTEK, 27.12.2012, II. SPORED TVS

7.00 OTROŠKI PROGRAM: OPI, 10.00 ČUDOVITO POPOTOVANJE NILSA HOLGERSONA, KOPRODUKCIJSKA SERIJA, 10.55 DOBRO JUTRO, 14.10 UGANI, KDO PRIDE NA VEČERJO, 15.10 EVROPSKI MAGAZIN, 15.30 MIA ŽNIDARIČ IN NEVIDNI ORKESTER, DOK. ODD., 16.15 ALMA M. KARLIN - SAMOTNO POTOVANJE, DOK. FILM, 17.45 MOSTOVI – HIDAK, 18.15 UNIVERZA, 18.55 MALI ŠIRNI SVET, ANG. NAD., 19.50 ŽREBANJE DETELJICE, 20.00 BRAVO ORKESTER: KLASIČNE USPEŠNICE S SIMFONIČNIM ORKESTROM RTV SLOVENIJA, 21.00 DIVJI IN ZADETI, ANG. FILM, 22.40 KONCERT, 23.40 GANDŽA, AM. NAD., 0.35 ZABAVNI INFOKANAL

PETEK, 28.12.2012, I. SPORED TVS

6.05 KULTURA, 6.15 ODMEVI, 7.00 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.10 BISEROGORA, LUTK. NAN., 10.25 PROFESOR PUSTOLOVEC, IGR. NAN., 10.45 FIRBCOLOGI, MOZAIČNA ODDAJA ZA OTROKE, 11.10 MUZOZLET, LESOREZ V PORTOROŽU, 11.25 V DOTIKU Z VODO, AVSTRAL.-NEMŠ. NAN., 12.00 POROČILA, 12.05 SVETO IN SVET, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.30 ŽIVLJENJE PO LJUDEH, DOK. ODD., 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI – HIDAK, 15.45 KAJ GOVORIŠ? – SO VAKERES?, 16.00 ALEKS V ŽIVALSKEM KRALJESTVU, RIS., 16.05 MLADI LEONARDO, ANG. NAD., 16.45 DOBRA URA, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.15 DOBRA URA, 18.00 INFODROM, 18.05 RAZRED ZASE: SPOLNA VZGOJA, 18.30 RISANKA, 18.45 DOBRA URA, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 CVETJE V JESENI: SLOVO, SLOV. TV-NAD., 20.50 IGRALCI BREZ MASKE - V SPOMIN POLDETU BIBIČU, 21.20 NA LEPEŠE, 22.00 ODMEVI, VREME, KULTURA, ŠPORT, 23.05 POLNOČNI KLUB, 0.15 KAJ GOVORIŠ? – SO VAKERES?, 0.30 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 1.20 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.45 INFOKANAL

PETEK, 28.12.2012, II. SPORED TVS

7.00 OTROŠKI PROGRAM: OPI, 10.25 ALPSKO SMUČANJE: SVETOVNI POKAL, 11.15 DOBRO JUTRO, 13.25 ALPSKO SMUČANJE: SVETOVNI POKAL, 14.50 PRISLUHNI MO TIŠINI, 15.15 OSMI DAN, 16.00 RAD IGRAM NOGOMET, 16.25 MIGAJ RAJE Z NAMI, 16.55 ODBOJKA: POLFINALNA POKALA SLOVENIJE (M), CALCIT VOLLEYBALL : SALONIT ANHOVO, 19.00 MALI ŠIRNI SVET, ANG. NAD., 20.00 ČUDESA OSONČJA: CARSTVO SONCA, DOK. SER., 20.50 STARŠI V MANJŠINI, ANG. NAN., 21.20 SCOTT IN BAILEY, ANG. NAD., 22.10 FAVNO LABIRINT, KOPRODUKCIJSKI FILM, 0.05 SNEMAJ!, ŠPANSKI FILM, 1.25 ZABAVNI INFOKANAL

SOBOTA, 29.12.2012, I. SPORED TVS

7.25 RADOVEDNI TAČEK, POUČNA ODDAJA, 7.35 BIBA SE GIBA, RIS., 7.55 ŽIVALI IZ KOCK: JELEN, 8.00 STUDIO KRIŠKRAŠ, 8.40 ČAROBNE ROKE VRTILJAK, ODDAJA ZA OTROKE, 8.45 TUKAJ SEM, ODD. ZA OTROKE, 8.55 RIBIČ PEPE, POUČNA NANIZANKA, 9.15 FIRBCOLOGI, ODD. ZA OTROKE, 9.35 MALE SIVE CELICE, KVIZ, 10.20 PAST ZA JEZUŠČKA, KRATKI FILM, 10.35 POLNA HIŠA ŽIVALI, NEMŠ. NAN., 11.05 MUZOZLET, LINOREZ V PORTOROŽU, 11.20 LASSIE, AM. FILM, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.20 K2, DOK. FILM, 14.10 ALPE-DONAVA-JADRAN, 14.40 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 15.05 NA VRTU, 15.35 VILLAGE FOLK - LJUDJE PODEŽELJA, 15.50 MANJKAJOČA VEZ Z NAŠO DAVNO PRETEKLOSTJO, DOK. ODD., 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.15 SOBOTNO POPOLDNE, 18.30 OZARE, 18.40 RISANKA, 19.00 DNEVNIK, UTRIP, VREME, ŠPORT, 20.00 CVETJE V JESENI, SLOV. TV-NAD., 21.00 PISATELJ V SENCİ, KOPR. FILM, 23.00 POROČILA, 23.30 OGLAŠEVALCI, AM.-NAD., 0.20 MANJKAJOČA VEZ Z NAŠO DAVNO PRETEKLOSTJO, 1.20 OZARE, 1.30 DNEVNIK, UTRIP, VREME, ŠPORT, 2.20 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.45 INFOKANAL

SOBOTA, 29.12.2012, II. SPORED TVS

8.35 SKOZI ČAS, 9.00 SLOVENSKI UTRINKI, 9.30 UNIVERZA, 10.00 ČUDOVITO POPOTOVANJE NILSA HOLGERSONA, KOPR. SER., 11.00 OSMI DAN, 11.40 ALPSKO SMUČANJE: SV. POKAL, 13.05 MIGAJ RAJE Z NAMI, 13.30 PLANET ŠPORT, 13.55 NOGOMET: FIFA MAGAZIN, 14.25 ŠPORTNI MAGAZIN, 14.55 ALPSKO SMUČANJE: SV. POKAL, 15.55 NORDIJSKO SMUČANJE: NOVOLETNA SKAKALNA TURNIJA, 17.10 ALPSKO SMUČANJE: SV. POKAL, 18.55 ODBOJKA: FINALE POKALA SLOVENIJE (M), 21.00 DAN 202: ELEVATORS IN POSEBNI GOSTI, 22.00 NA LEPEŠE, 23.00 GOSTITELJ, JUŽNO-KOREJSKI FILM, 0.50 BRANE RONČEL IZZA ODRA, 2.00 ZABAVNI INFOKANAL

NEDELJA, 30.12.2012, I. SPORED TVS

7.00 ŽIV ŽAV, 10.15 POLNA HIŠA ŽIVALI, NEMŠ. NAN., 10.45 SLEDI, ODDAJA TV MARIBOR, 11.20 OZARE, 11.25 OBZORJA DUHA, 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.25 NAM, KJER SEM DOMA: AVSENKOVE MELODIJE S SIMFONIKI RTV V CANKARJEVEM DOMU, 15.00 ŠARADA, AMERIŠKI FILM, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.15 SODOBNA DRUŽINA, AM. NAD., 17.40 POREDUŠOV JANOŠ, TV-PRIREDBA MONODRAME, 18.40 RISANKA, 19.00 DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, VREME, ŠPORT, 20.05 TITTO, ZADNJE PRIČE OPOROKE, DOK. SER., 21.05 PORTRET DR. BRUNA HARTMANA: NA POTI PRIDE VSE NAPROTI, 21.55 KULTURNI VRHOVI: ŠMARSKI TRIPTIH, DOK. SER., 22.30 POROČILA, 23.00 SINOV ANARHIJE, AM. NAD., 23.50 ALPE-DONAVA-JADRAN, 0.20 DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, VREME, ŠPORT, 1.10 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.40 INFOKANAL

NEDELJA, 30.12.2012, II. SPORED TVS

8.30 SKOZI ČAS, 9.00 MINUTE ZA ..., 9.30 ALPE-DONAVA-JADRAN, 10.00 AMERIČANKE, DOK. FILM, 10.50 ČUDOVITO POPOTOVANJE NILSA HOLGERSONA, KOPRODUKCIJSKA SER., 11.45 GLASBENA MATINEJA, 12.30 POGLEJ ... "VA-SE", 45 LET FOLKLORNE SKUPINE EMONA, 13.20 MARY IN MAX, AVSTRAL. FILM, 14.55 ALPSKO SMUČANJE: SV. POKAL, 15.55 NORDIJSKO SMUČANJE: NOVOLETNA SKAKALNA TURNIJA, 18.00 LEPO JE BITI MOZART, TELEVIZIJSKI FILM, 19.50 ŽREBANJE LOTA, 20.00 SANJA, AMERIŠKI FILM, 21.45 VEČNO ŽIVLJENJE, DOK. ODD., 23.05 HITRI ZASLUŽEK, ŠVEDSKI FILM, 1.05 ZABAVNI INFOKANAL

Porabje

ČASOPIS
SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek
Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukić

Naslov uredništva:
H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.;
tel.: 94/380-767;

e-mail: porabje@mail.datanet.hu
ISSN 1218-7062

Tisk:
TISKARNA KLAR d.o.o.
Lendavska 1; 9000 Murska Sobota; Slovenija

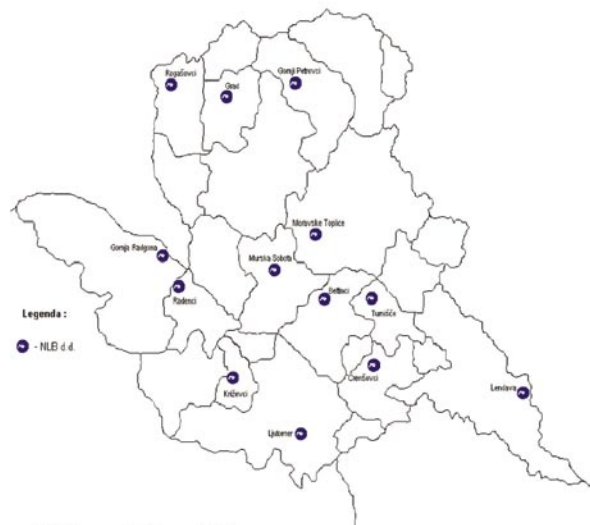
Časopis izhaja z denarno pomočjo Ministrstva za
javno upravo in pravosodje (KIM) ter Urada RS za
Slovence v zamejstvu in po svetu.
Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za
Slovenijo 22 EUR. Za ostale države 52 EUR
ali 52 USD.

Številka bančnega računa: HU15
1174 7068 2000 1357 0000 0000,
SWIFT koda: OTPVHUHB

Poslovalnice

Nove Ljubljanske banke v Pomurju

Tudi porabski Slovenci lahko varčujete
v naših poslovalnicah!

Želimo Vam srečen Božič in uspešno leto 2013!

NLB /o
Podružnica Pomurje

Zveza Slovencev na Madžarskem

Novice

Programi, prireditve

Zveza Slovencev na
Madžarskem

Gardonyijeva 1
9970 Monošter/Szentgotthárd
Telefon: 00 36 94 380 208
00 36 94 552 596
E-pošta: info@zveza.hu

zveza.hu

Triglav komplet

Združite
vsa zavarovanja
in prihranite
do 50 %.

- ✓ Nova zavarovanja, dvojni popusti.
- ✓ Če dve zavarovanji sta komplet.

Triglav komplet v enoten sistem seštevanja popustov povezuje zavarovanja Zavarovalnice Triglav:

- avtomobilska,
- premoženjska,
- življenjska,
- pokojninska,
- zdravstvena ...

Več zavarujem,
več privarčujem.

Vse bo v redu.

triglav

www.triglav.si

Monošter - Szentgotthárd
Gárdonyi u. 1.

Tel.: (+36)94/383-060

E-mail: info@lipahotel.hu

www.lipahotel.hu

